

TOIMINTASUUNNITELMA

v. 2020

LAHDEN
ENSI- JA TURVAKOTI RY

SISÄLLYSLUETTELO

1.	TOIMINNAN TARKOITUS, ARVOT, ORGANISAATIO JA TOIMINTAMUODOT.....	3
2.	ENSI- JA TURVAKOTIEN LIITON STRATEGIA 2020 - 2023.....	7
3.	VUOSI 2020.....	12
4.	VAUVAPERHETYÖ	16
4.1	ENSİKOTI.....	16
4.2	VAUVAPERHETYÖN AVOPALVELUT	19
4.2.1	PIDÄ KIINNI® AVOPALVELUYKSIKÖ JANNIKA	19
4.2.2	BABY BLUES.....	23
4.2.3	PÄIVÄRYHMÄ PEUKALOINEN	26
4.2.4	PERHETUPA	28
5.	PERHEVÄKIVALTA- JA TURVALLISUUSTYÖ.....	29
5.1	TURVAKOTI.....	30
5.2	VÄKIVALTATYÖN AVOPALVELU.....	32
5.3	NETTITURVAKOTITOIMINTA	36
6.	ERO LAPSIPERHEESSÄ -TYÖ	37
6.1.	TAPAAMISPAIKKA	37
6.2	ERO LAPSIPERHEESSÄ (ELP) –TOIMINTA.....	40
6.3	MIESKAVERITOIMINTA®	43
7.	TYÖRYHMÄT	46
7.1	Kansalais- ja vapaaehtoistoiminta (KAVA).....	46
7.2	Vauvaperhetyöryhmä.....	47
7.3	Lapsityöryhmä.....	48
7.4	Työsuojelutoimikunta.....	49
7.5	Vastuutiimi.....	51
8.	KEHITTÄMINEN, UUDET HANKKEET, YHTEISTYÖ JA VERKOTTUMINEN.....	52
8.1	Kehittäminen	52
8.2	Hankkeet	53
8.3	Päijät-Hämeen turvallisuusverkosto ja Perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisytyön seutukoordinaatiotyöryhmä (PLW)	56
9.	HENKILÖKUNTA	57
10.	KOULUTUS.....	59
11.	HALLINTO JA YHDISTYSTYÖ	59
12.	TIEDOTUS JA MARKKINOINTI	60
13.	TALOUS	62

1. TOIMINNAN TARKOITUS, ARVOT, ORGANISAATIO JA TOIMINTAMUODOT

Ensi- ja turvakotien liitto on kansalaisjärjestö, jonka tarkoituksena on turvata lapsen oikeus suotuisiin kasvuolosuhteisiin ja turvalliseen kehitykseen, tukea vanhemmuutta ja perhettä sekä ehkäistä perheväkivaltaa.

Ensi- ja turvakotien liiton jäsenyhdistyksenä Lahden ensi- ja turvakoti ry tuottaa paikallisesti ja alueellisesti laadukasta järjestölähtöistä palvelua ja kehittää sitä ajan haasteet huomioiden. Kansalaisjärjestönä yhdistys tarjoaa foorumin vapaaehtoisuudelle ja vertaistuelle. Aktiivisena toimijana se tarjoaa Päijät-Hämeen kuntien käyttöön oman asiantuntemuksensa. Erityisosaamisellaan se on liiton jäsenyhdistyksenä mukana valtakunnallisessa vaikuttamisessa ja palvelujen kehittämässä. Kumppanuuksien ja verkostojensa kautta yhdistys tekee työtä alueellisen hyvinvoinnin ja turvallisuuden rakentamiseksi.

YHDISTYKSEN TOIMINNAN PAINOPISTEET

Kun vauva- ja pikkulapsiperheessä tarvitaan tukea, apua ja ohjausta

VAUVAPERHETYÖ

Kun lähisuhteessa tai perheessä on väkivaltaa tai sen uhkaa

**PERHEVÄKIVALTA-
JA TURVALLISUUS-
TYÖ**

Kun lapsiperheessä tarvitaan apua ja tukea eroon liittyen

**ERO
LAPSIPERHEESSÄ-
TYÖ**

Jokainen on turvassa!

ARVOT

☞ Rohkeus ☞ Osallisuus ☞ Turvallisuus ☞ Oikeudenmukaisuus ☞ Inhimillisyys

Rohkeus

Rohkeus tarkoittaa ennakkoluulottomuutta ja valmiutta nostaa yhteiskunnassa vaiettuja ja vaikeina pidettyjä asioita esille ja vaikuttaa niihin. Se on hyvää ennakointia, heikkojen signaalien tunnistamista ja edellä kävijyyttä. Se tarkoittaa asettumista haavoittavissa olosuhteissa elävien lasten, nuorten ja perheiden rinnalle ja toimimista yhdessä heidän kanssaan heidän asemansa parantamiseksi. Yhteistyössä yhdistysten kanssa ja työyhteisössä se tarkoittaa tilaa erilaisille näkemyksille sekä mahdollisten ristiriitojen ja jännitteiden kääntämistä kehittymisen voimaksi.

Osallisuus

Jokaisella on mahdollisuus vaikuttaa itseä koskevaan päätöksentekoon, yhteisöönsä ja yhteiskuntaan. Erityistä huomiota kiinnitetään lasten ja niiden, joilla on vähemmän resursseja, mahdollisuuteen osallistua. Palveluissa ja tuen piirissä olevat ihmiset otetaan aktiivisina toimijoina mukaan ja rakennetaan heille väyliä tulla aktiivisina kansalaisina ja kokemusasiantuntijoina mukaan toimintaan ja sen kehittämiseen.

Turvallisuus

Turvallisuus tarkoittaa toiminnassa luotettavuutta, osaamista ja ammattitaidon jatkuvaa ylläpitämistä. Tukea ja palveluja tarjoavat tilat ovat fyysisesti turvallisia ja yhteisöllisiä. Lasten turvallisuudesta huolehditaan erityisesti. Turvallisuus tarkoittaa myös luottamuksellista ilmapiiriä ja keskinäisen luottamuksen sekä yhteisöllisyyden rakentamista.

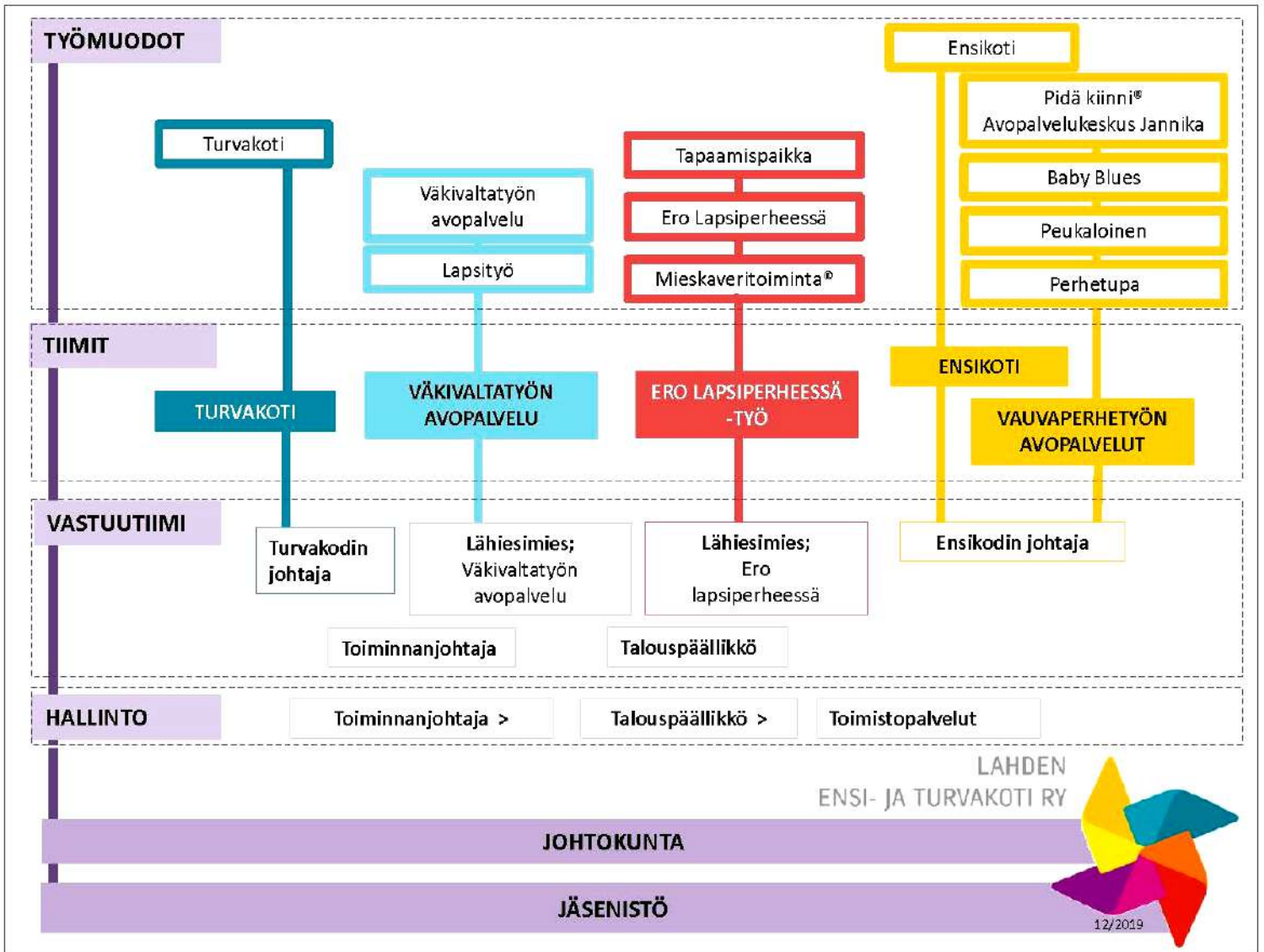
Oikeudenmukaisuus

Kaikkia toiminnassa mukana olevia kohdellaan oikeudenmukaisesti, yhdenvertaisesti ja jokaisen erilaisuutta kunnioittaen. Se tarkoittaa mahdollisimman yhdenvertaisen ja tasa-arvoisen yhteiskunnan rakentamista. Oikeudenmukaisuuteen kuuluu myös se, että erityistä tukea tarvitsevien tilanne otetaan erityisesti huomioon ja tarjotaan riittävän tiiviit ja pitkäkestoiset kuntoutumisajat voimaantumisen mahdollistamiseksi.

Inhimillisyys

Uskomme ihmiseen ja muutoksen mahdollisuuteen yksilö-, yhteisö- ja yhteiskunnan tasolla. Tunnistamme keskeneräisyyden sekä jatkuvan oppimisen ja kehittymisen mahdollisuuden. Erilaisuus ja kulttuurien moninaisuus on rikkaus arkisessa työssämme. Kunnioitamme toisiamme ja toistemme ihmisarvoa, vaikka emme hyväksyisikään toisen tekoja. Asetamme tavoitteemme suhteessa voimavaroihin. Toimimme yhdessä toisiamme tukien tavoitteiden saavuttamiseksi.

ORGANISAATIO

TYÖRYHMIEN TOIMINTA

Kansalais- ja vapaaehtoistoiminta (KAVA)

Vauvaperhetyöryhmä

Lapsityöryhmä

Työsuojelutoimikunta

Vastuutiimi

TOIMINTAMUODOT

VAUVAPERHETYÖ

ENSIKOTI (v. 1952 -)

Ensikodissa odotusaikana tai vauvan kanssa asuville tukea vanhemmuuteen ja arkielämässä selviytymiseen.

AVOPALVELUT

PIDÄ KIINNI® JANNIKA

(v.2019-)

Avopalvelu päihdeongelmallisille odottaville äideille ja vauvaperheille. Yhdistää päihdekuntoutuksen ja varhaisen vuorovaikutuksen sekä vanhemmuuden tukemisen.

BABY BLUES (v. 1993 -)

Raskausaikana sekä synnytyksen jälkeen tukea ja ohjausta vanhemmuuteen ja varhaiseen vuorovaikutukseen äideille ja perheille, joissa vanhemmat ovat uupuneita tai masentuneita.

Doula-synnytystukihenkilötoiminta
Äideille ja vanhemmille.

Unirytmitystä avo- ja laitospalveluna.

PÄIVÄRYHMÄ

PEUKALOINEN (v. 1996 -)

Varhaisen vuorovaikutuksen kuntouttava toiminta 0-2 v. vauvaperheille. Ammatillista apua ja ryhmämuotoista vertaistukea vanhemmuuteen.

PERHETUPA (v. 2007 -)

Vauva- ja pikkulapsiperheiden avoin kohtaamisen paikka. Perheiden yhteisessä olohuoneessa on mahdollisuus vertaistukeen ja yhteisölliseen toimintaan.

PERHEVÄKIVALTA- JA TURVALLISUUSTYÖ

TURVAKOTI (v. 1985 -)

Turvaa ja tukea tarjoava päivystävä kriisipalveluyksikkö koko perheelle perheväkivalta tai sen uhka -tilanteessa.

Turvakotiin tulleiden lasten kanssa tehdään lapsityötä.

VÄKIVALTATYÖN AVOPALVELU

Matalan kynnyksen ammatillista keskusteluapua, neuvontaa ja ohjausta kaikenikäisille miehille, naisille ja lapsille, joiden perheessä tai lähisuhteissa on väkivaltaa tai sen uhkaa. Palvelu on tarkoitettu väkivallan kokijoille ja tekijöille sekä heidän läheisilleen.

Turvallisuustyötä lähisuhteiden turvallisuuden vahvistamiseksi. Turvallisuustyö on ennaltaehkäisevää väkivaltatyötä, verkostoyhteistyötä, koulutus- ja tiedotustoimintaa sekä vaikuttamistyötä ja kansalaistoimintaa.

ERO LAPSIPERHEESSÄ -TYÖ

TAPAAMISPAIKKA (v. 1985 -)

Tarjoaa erillään asuvalle lapselle ja vanhemmalle mahdollisuuden valvottuun tapaamiseen turvallisessa ympäristössä.

ERO LAPSIPERHEESSÄ

(v. 2011-2013 proj., jatkorah. v. 2014 – 2015, toiminta v. 2016-)

Tukea ja neuvontaa sekä lasten ja vanhempien vertaisryhmätoimintaa.

MIESKAVERITOIMINTA®

(v.2016 -)

Vapaaehtoistoimintaa, jossa aikuiset miehet toimivat kavereina yksin lastaan kasvattavien äitien lapsille, joilla ei ole yhteyttä omaan isäänsä tai muihin miehiin.

PERHEET KESKIÖÖN! Järjestöjen perhekeskustoiminnan kehittämis- ja koordinaatiohanke (Lastensuojelun keskusliitto ry, STEA)

Koordinoi alueen järjestöjen, kuntien ja maakuntien yhteistyötä lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden huomioiden.

LETK ry; osa-aikainen järjestöagentti.

2. Ensi- ja turvakotien liiton strategia 2020 - 2023

Ensi- ja turvakotien liitto on vahva erityisosaaja

Ensi- ja turvakotien liiton toiminnan tarkoituksena on turvata lapsen oikeus suotuisiin kasvuolosuhteisiin ja turvalliseen kehitykseen, tukea vanhemmuutta ja perhettä sekä ehkäistä perheväkivaltaa.

Liitto on erityisen tuen tarpeessa olevien perheiden tarpeiden ja vauva-ajan kehityksen, perhe- ja lähisuhdeväkivallan, eroauttamisen sekä vauva- ja pikkulapsivaiheen päihdekysymysten vankka erityisosaaja. Liitto on haavoittavassa elämäntilanteessa elävien oikeuksien puolustaja ja monipuolisen avun tarjoaja. Laatujärjestelmä ja säännölliset auditoinnit varmistavat toiminnan laadun. Toiminnan lähtökohtana on lapsen oikeudet ja lapsen edun turvaaminen yhteiskunnassa. Lapsi huomioidaan, hän tulee nähdä ja kuulla ja saa olla lapsi ilman aikuisten huolten kantamista. Se edellyttää vanhemmuuden tukemista. Liitossa kehitetään jatkuvasti asiantuntijuutta, vertais- ja vapaaehtoistoimintaa sekä vaikutetaan ja viestitään aktiivisesti yhteiskunnassa. Taloutta hoidetaan vastuullisesti.

Liiton strategia 2020 - 2023 ohjaa toimintaa

Ensi- ja turvakotien liiton strategia vuosille 2020-2023 on keskusjärjestön ja sen 30 jäsenyhteisön yhteinen strategia. Se määrittää yhteiset strategiset valinnat, joita painotetaan strategiakaudella kaikessa toiminnassa ja kaikilla toiminta-alueilla. Strategia antaa suuntaviivat ja yhteisen suunnan tulevien vuosien toiminnalle.

Keskusjärjestö ja jäsenyhteisöt laativat strategian pohjalta vuosittaiset omat toimintasuunnitelmansa ja arvioivat toiminnan toteutumista. Strategian rinnalla ovat eri sisältöalueiden laatukäsikirjat sekä keskusjärjestön laatukäsikirja, jossa määritellään toimintaperiaatteet ja toimintatavat yhteistyölle yhdistysten kanssa ja suhteessa toimintaympäristöön sekä hyvän hallinnon periaatteet. Strategia ja laatukäsikirjat tukevat toisiaan ja niitä hyödynnetään toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa.

Strategiassa on asetettu kullekin strategiselle tavoitteelle tavoitellut tulokset ja niiden arvioinnille kriteerit. Strategian toteutumisesta tehdään puoliväliarvio ja kokonaisarvio strategiakauden päättyessä.

Visio

- Jokainen on turvassa
- Liitto on haavoittavassa asemassa elävien oikeuksia sekä yhteiskunnan kestävä kehitystä rohkeasti edistävä kansalaisjärjestö.

ENSI- JA
TURVAKOTIEN
LIITTO

ENSI- JA TURVAKOTIEN LIITON STRATEGIA 2020 – 2023

Jokainen
on turvassa

Liitto on
haavoittavassa
asemassa elävien
oikeuksia sekä
yhteiskunnan
kestävää kehitystä
rohkeasti edistävä
kansalaisjärjestö.

1

Ihmisten
mahdollisuus
osallisuuteen ja
turvalliseen elämään
on vahvistunut.

VISIO

4

Sosiaalisesti
ja ympäristön
kannalta kestävät
ratkaisut näkyvät
toiminnassamme.

2

Vauvat, lapset
ja nuoret saavat
tarvitsemansa tuen
ja laadukkaat
palvelut.

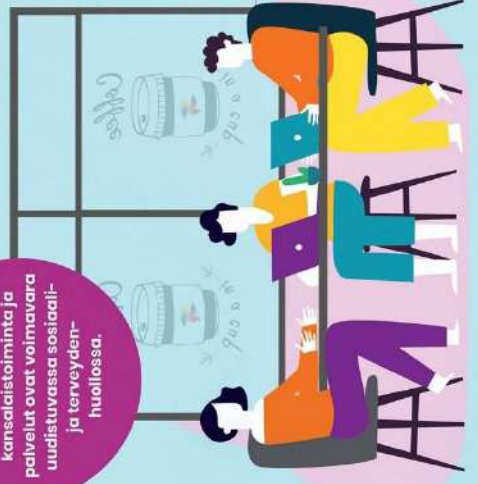

OSALLI-
SUUS

- Vapaaehtoiset, kokemus-asiantuntijat ja jäsenet ovat aktiivisesti mukana toiminnan kehittämisessä ja vaikuttamisessa.
- Sikio- ja vauvavaiheen tärkeä merkitys lapsen tulevalle kehitykselle tunnustetaan ja perheet saavat tarvitsemansa tuen riittävän varhain ja pitkäjänteisesti.
- Lähisuvdeväikyvällän, päihde- ja mielenterveysongelmien tai eron takia riskissä olevat lapset ja aikuiset on tavoitettu avun piiriin ja auttamiseen on kokonaisvaltaista.
- Ylisukupolvisista huono-osaisuutta on katkaistu tukeellisesti ja lapsiperhekyky on vahvistunut.

3

Liiton osaaminen,
kansalaistoiminta ja
palvelut ovat voimavara
uudistuvassa sosiaali-
ja terveyden-
huollossa.

- Liitossa on tehty kestävä kehityksen sitoumuksia ja vähennetty ympäristön kuormitusta.
- Yhdenvertaisuus, moninaisuus ja saavutettavuus näkyvät toiminnassa kautta linjan.
- Apua tarvitsevat ihmiset ja yhteistyökumppanit tuntevat liiton osaamisen, tarjoaman tuen ja käyttävät niitä aikaisempaa enemmän.
- Auttamisen tavat uudistuvat hyödyntäen ottaen työn keinoja ja digitaalisia mahdollisuuksia.
- Liitto on vahva toimija tuen ja palvelujen tarjoajana, yhteistyökumppanina alueilla ja osaamisommo on mukana alueellisisa osaamiskeskitymissä.
- Liiton toiminnan, sen kehittämisen ja tuen muotojen rahoitus on turvattu ja liitto menestyy laadukkaita palvelujen tuottajana.

- Vauva- ja lapsiosaaminen ja vanhemmuuden tukeminen on vahvaa kaikissa toimintamuodoissa.
- Riskissä olevia nuoria on tavoitettu ongelmien ennaltaehkäisemiseksi ja auttamiseksi yhteistyössä muiden tahojen kanssa.
- Haavoittavissa elämäntilanteissa elävien vauvojen, lasten ja nuorten tarpeet on otettu huomioon eri strategioissa ja niiden toimeenpanossa.

Strategian arviointi: tulostavoitteiden arviointikriteerit

1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut

Vapaaehtoiset, kokemusasiantuntijat ja jäsenet ovat aktiivisesti mukana toiminnan kehittämisessä ja vaikuttamisessa.

- vapaaehtoisten, kokemusasiantuntijoiden ja jäsenten a) määrä on lisääntynyt
- b) oma kokemus osallisuudesta on myönteinen
- kokemusasiantuntijakoulutus on vakiinnutettu säännölliseksi
- vapaaehtoisten, kokemusasiantuntijoiden ja jäsenten aloitteita on huomioitu toiminnan kehittämisessä

Sikiö- ja vauvavaiheen tärkeä merkitys lapsen tulevalle kehitykselle tunnustetaan ja perheet saavat tukea riittävän varhain ja pitkäjänteisesti.

- kuntien ja muiden järjestämävastuussa olevien tahojen suunnitelmissa ja resurssoinnissa näkyy sikiö- ja vauvavaihe
- odotusaikana apua saaneiden määrä on kasvanut palveluissamme
- asiakkuuksien kesto on pidentynyt

Lähisuhdeväkivallan, päihde- ja mielenterveysongelmien tai eron takia haavoittavissa tilanteissa olevat lapset ja aikuiset on tavoitettu avun piiriin ja auttaminen on kokonaisvaltaista.

- edellä todetuista syistä avun piiriin päässeiden määrä on kasvanut erityisesti matalan kynnyksen tuen muodoissa ja tuen muotojen resurssointi on parantunut
- lasten avunsaanti on parantunut
- asiakkaiden polku on ehyt tuen muodosta toiseen
- asiakastyössä tehdään yhteistyötä toimija- ja sektorirajat ylittäen

Ylisukupolvista huono-osaisuutta on katkaistu tuloksellisesti ja lapsiperheköyhyys on vähentynyt

- on kehitetty tiedonkeruuta ylisukupolvisen huono-osaisuuden ilmiöstä palveluissamme
- huostaanottojen määrä on vähentynyt palvelujen piirissä olleilla
- on vaikutettu onnistuneesti lapsiperheköyhyysvähentämiseksi sotu-uudistuksessa
- yhdistysten toiminnassa on otettu käyttöön asiakkaiden tueksi talouden hallinnan työvälineitä

2) Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaat palvelut

Vauva- ja lapsiosaaminen ja vanhemmuuden tukeminen on vahvaa kaikissa toimintamuodoissa

- vauva- ja lapsiosaamisen koulutus ja vanhemmuuden tukeminen on systemaattista ja eri toimintamuotojen yhteistä
- lasten kokemus saamastaan avusta on myönteinen
- lastenryhmiä järjestetään säännöllisesti eri toiminnoissa

Riskissä olevia nuoria on tavoitettu ongelmien ennaltaehkäisemiseksi ja auttamiseksi yhteistyössä muiden tahojen kanssa.

- nuorille on tuotettu tietoa ja luotu keskusteluun mahdollisuuksia esimerkiksi verkossa
- nuorille suunnatut auttamisen muodot ovat kehittyneet ja nuorten tavoittaminen avun piiriin on parantunut
- yhteistyö nuorten kanssa työskentelevien tahojen kanssa on lisääntynyt

Haavoittavissa elämäntilanteissa elävien vauvojen, lasten ja nuorten tarpeet on otettu huomioon eri strategioissa ja niiden toimeenpanossa.

- haavoittavissa tilanteissa olevien tarpeet näkyvät lapsistrategian tavoitteissa ja toimeenpanossa
- lasten ja nuorten tarpeet näkyvät Istanbulin sopimuksen toimeenpanossa

3) Liiton osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa

Apua tarvitsevat ihmiset ja yhteistyökumppanit tuntevat liiton osaamisen, tarjoaman tuen ja käyttävät niitä aikaisempaa enemmän.

- toteutetaan tunnettuus- ja mainetutkimus
- palveluiden ja tuen käyttö on lisääntynyt

Auttamisen tavat uudistuvat hyödyntäen etsivän työn keinoja ja digitaalisia mahdollisuuksia.

- chattien aukioloajat ovat lisääntyneet ja niiden käyttö on laajentunut
- uusia etsivän työn ja digitaalisen tuen muotoja on kehitetty

Liitto on vahva toimija tuen ja palvelujen tarjoajana, yhteistyökumppanina alueilla ja osaamisemme on mukana alueellisissa osaamiskeskitymissä

- yhdistysten tarjoama tuki ja palvelut näkyvät kuntien tai alueiden palvelustrategioissa ja käytännön toiminnassa yhteistyökumppanuuksina
- yhdistykset ovat jalkautuneet toiminta-alueellaan toimiviin perhekeskuksiin vauva-, väkivalta- ja eroauttamisen osaamisella
- liitto on kehittämiskumppanina sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisissä osaamis- ja tukikeskuksissa (OT-keskuksissa)
- Yhdistykset ja keskusjärjestö on edustettuna useimmissa alan käytäntöihin liittyvissä selvityksissä ja kehittämisessä

Liiton toiminnan, sen kehittämisen ja tuen muotojen rahoitus on turvattu ja liitto menestyy laadukkaiden palvelujen tuottajana

- monirahoitteisten (avustusten ja kuntien rahoituksen varassa olevien) tuen muotojen avustukset on turvattu
- riippuvuus yhdestä rahoittajasta on pienentynyt, on löytynyt uusia rahoituskanavia ja varainhankintaa on kehitetty ja systematisoitu
- joka vuosi keskusjärjestöön saadaan vähintään yksi uusi yhteistyössä yhdistysten kanssa toteutettava toimintaa uudistava kehittämishanke

4) Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävät ratkaisut näkyvät toiminnassamme

Liitossa on tehty kestävän kehityksen sitoumuksia ja vähennetty ympäristön kuormitusta

- liiton kannalta keskeiset YK:n kestävän kehityksen tavoitteet tunnetaan ja niitä hyödynnetään kehittämis- ja vaikuttamistoiminnassa
- keskusjärjestö ja vähintään puolet jäsenyhdistyksistä on tehnyt kestävän kehityksen sitoumuksen, jossa on määritelty keinot toteuttaa sosiaalisesti kestävää kehitystä ja vähentää ympäristön kuormitusta
- keskusjärjestö mittaa oman hiilijalanjälkensä ja pienentää sitä strategiakaudella

Yhdenvertaisuus, moninaisuus ja saavutettavuus näkyvät toiminnassa kautta linjan.

- monikulttuurisuuteen liittyvä osaaminen ja työmenetelmät ovat vahvistuneet kaikissa toimintamuodoissa
- tuotetuissa aineistoissa on huomioitu yhdenvertaisuus, moninaisuus ja monikulttuurisuus

3. VUOSI 2020

Vuosi 2020 on yhdistyksemme 74. toimintavuosi. Tuleva vuosi on ”Jokainen on turvasa” –otsikoidun näljävuotisen strategiakauden 2020 – 2023 ensimmäinen vuosi. Yhdistyksemme vuoden 2020 toimintasuunnitelmassa työmuotojemme työtä avataan tämän uuden strategian sisällöllisten tavoitteiden mukaisesti. Uusi strategia on valmisteltu yhteistyössä Ensi- ja turvakotien liiton kanssa ja se esitellään tässä strategiakauden ensimmäisessä toimintasuunnitelmassa kokonaisuudessaan.

Päijät-Hämeen Hyvinvointikuntayhtymän toiminta luo keskeisesti toimintaympäristömme puitteet. Päijät-hämäläisten perheiden tarpeisiin tulee vastata kumppanuuden ja yhteistyön hengessä. Toimintaympäristön muuttuessa järjestökentän sisäistä yhteistyötä on kehitettävä. Olemme aktiivisesti valmistelemassa Päijät-Hämeeseen perustettavaa järjestöfoorumia, joka kaikella todennäköisyydellä aloittaa työnsä vuoden 2020 aikana. Järjestönä haluamme onnistua yhdistyskentän yhteistyöllä, erityisesti lapsiperhetoimijoiden keskinäisellä kumppanuudella turvaamaan paikkamme SOTE- ja perhekeskusten toiminnassa ja tulevassa maakuntarakenteessa. Toimintamme kannalta on tärkeää, että palveluiden käyttö on mahdollista myös yli maakuntarajojen.

Yhdistyksemme on aktiivisesti mukana hankeyhteistyössä LAPE-kehittämishjelman (Lapsi- ja perhepalveluiden kehittämissuunnitelma) jatkovaiheessa. Yhdistyksemme edustaja on mukana perhekeskustoimintaa johtavassa ja koordinoivassa maakunnallisessa LAPE-yhteistyöryhmässä edustaen samalla seudullisia lapsiperhetoimijoita. Perhekeskusmainen verkostoituva toiminta ja lapsiperhepalveluihin liittyvä lapsi- ja perhelähtöinen toimintakulttuurin suunta on järjestötoimijoille tuttu ja keskeinen sisältö. Järjestöagentin osa-aikaisessa tehtävässä toimii yhdistyksemme työntekijä tehtävänänsä koko järjestökentän juurtuminen osaksi lapsiperhepalveluita.

Yhdistyksemme toiminta perustuu pitkään kokemukseemme ja arvopohjaan, jossa sitoudumme lapsen edun turvaamiseen yhteiskunnassa ja kaikessa päätöksenteossa. Toimintamme tuottamia lisäarvoja ovat sisällöllinen ja ammatillinen asiantuntemus, järjestölähtöinen palvelutuotanto, vaikutustoiminta, vapaaehtoistoiminta sekä vertaistuki ja kokemusasiantuntijuus.

Taloudellisten toimintaedellytysten turvaaminen uusissa rahoitus-, järjestämis- ja tuotantorakenteissa edellyttää toimenpiteitä. Maamme hallitus on käynnistänyt joulukuussa valtionavustushaun, jossa jaetaan kunnille kehittämisrahaa tulevaisuuden SOTE-keskus -ohjelman toteuttamiseen. Ohjelma on osa SOTE-uudistusta, minkä vuoksi valtionavustusta haetaan ja jaetaan maakuntakohtaisesti. Yhdistyksemme tavoitteena on olla Päijät-Hämeessä mukana tämän uudistustyön tavoitteissa, rakenteissa ja myös resurssien jaossa kaikkien osaamisalueidemme osalta.

Tässä muuttuvassa tilanteessa on tärkeää edelleenkin pitää huolta perustyömme toimivuudesta ja laadusta, työn vaikuttavuuden esiin tuomisesta ja vahvasta kumppanuuteen perustuvasta toimintakulttuurista.

Hyvä yhteistyö STEAn kanssa jatkuu. Avustusten kokonaismäärä nousi vuonna 2019 ensimmäistä kertaa yli miljoonan euron. Vuonna 2017 käynnistynyt hanke ”Lapsi ei voi odottaa – tukea ja turvaa tässä ja nyt” jatkuu vuonna 2020. Menestyksekkäs ”Vanhempi vankilan portilla” -hanke päättyi ja harmillisesti sen jatkohanke ei saanut rahoitusta. Hankkeen tuloksien juurtuminen täytyy hoitaa osana muuta työtämme. Saimme myös Paikka auki -avustuksen, jolla voidaan palkata nuori tai osatyökykyinen yhdistyksemme yleishyödyllisiin tehtäviin.

Lahteen STEAn rahoituksella perustamamme Pidä kiinni® Avopalvelukeskus Jannikan toiminta on lähtenyt hyvin käyntiin. Toiminta on osa valtakunnallista Pidä kiinni® -hoitojärjestelmää.

Ero lapsiperheessä –työ jatkuu aiemmalla resurssilla. Olemme mukana liittomme Vaikuttavuus esiin –hankkeessa. Hanke tulee tuottamaan keinoja ja malleja, joiden avulla onnistumme aiempaa paremmin luomaan kuvaa työmme vaikuttavuudesta.

Liitto on saanut rahoituksen Lasten eriarvoisuuden kaventaminen vähentämällä stressin haitallisia vaikutuksia lapsen kehitykseen -hankkeeseen (v.2020 – 2022). Haetun viiden pilottipaikkakunnan sijaan rahoitus mahdollistaa vain kolme pilottia, mukana oloimme jää siten siltä osin nähtäväksi.

Lastensuojelujärjestönä yhdistyksemme vastaa kasvavaan tuen tarpeeseen sekä jatkuvan uudistamisen haasteeseen. Yhdistyksemme toiminnan merkitys ketteränä nopeaan reagointiin kykenevänä kansalaisjärjestönä korostuu toimintaympäristön muutoksessa ja siihen liittyvässä kehittämistyössä. Kansalais-, vapaaehtois- ja vertaistoiminnan, erilaisten matalan kynnyksen palvelujen, auttavien puhelien ja nettipalveluiden kiinnostavuus ja merkitys tulee kasvamaan. Samanaikaisesti tarvitaan vankkoja ammatillisia, turvallisuutta vahvistavia, vanhemmuutta tukevia, kuntouttavia ja perheiden rinnalla kulkevia palveluita. Toimintaympäristön muutos haastaa myös yhdistyksen jatkuvaan sisäiseen uudistamiseen.

Vauvaperhetyön palveluiden toimivan kokonaisuuden haasteena on toimiva nivoutuminen osaksi SOTE- ja perhekeskusten toimintaa. Tiedotus ja markkinointi niin palveluiden käyttäjien kuin maksajienkin suuntaan jatkuu. Ensikotityössä vahvistetaan toiminnan kehittämistä ja suunnittelua yhdessä asiakkaiden kanssa. Osaamista asiakkaiden osallisuuden vahvistamiseen vahvistetaan meneillään olevan yhteisökuntoutuksen prosessikoulutuksen kautta. Vapaaehtoistoiminnan kehittämistä jatketaan. Pidä kiinni® Avopalveluyksikkö Jannikan hyvin käynnistynyt työ jatkuu toimiviksi sisutetuissa tiloissa. Jannikassa tuetaan lasta odottavia sekä vauva- ja alle kolmivuotiaiden perheitä, joissa toisella tai molemmilla vanhemmilla on tai on ollut päihteiden käyttöä. Pidä

kiinni® Avopalveluyksikkö Jannikan myötä monipuolistunut vauvaperheille suunnattu vauvaperhetyömme palvelukokonaisuus, joka toimii yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa, takaa hyvällä tavalla erilaisia ammatillisuuteen ja vertaisuuteen perustuvia tuen muotoja aina etsivästä ja tavoittavasta, hyvinvointia tukevasta ja ennaltaehkäisevästä avusta vahvaan yksilölliseen tukeen saakka.

Perhetuvan avoin päivätoiminta ja vertaisryhmätoiminta tavoittaa edelleen enenevässä määrin vauva- ja pikkulapsiperheitä. Perhetuvan toiminta on näyttänyt suuntaa valtakunnalliselle perhekeskusten Kohtaamispaikkatyön kehittämiseksi. Lahden kaupungin kanssa pyritään uudistamaan Perhetuvan toiminnan avustushakumenettelyä, jotta se vastaisi paremmin toiminnan luonnetta

Turvakotityö yhdessä Väkivaltatyön Avopalvelun kanssa on toimiva kokonaisuus, joka mahdollistaa osaavan ja monipuolisen avun ja tuen. Perheväkivaltatyön osalta vahva seudullinen verkostoissa (Turvallisuusverkosto ja Seudullinen perheväkivaltatyötä koordinoiva työryhmä) tapahtuva yhteistyö ja perhe-elämän turvallisuuteen painottuva näkökulma ovat tuoneet lisäarvoa sekä ennaltaehkäisevään että vahvaa väliintuloa edellyttävään työhön. Perheväkivaltaa ehkäisevän työn kehittämisen tulee jatkossa olla selkeämmin seudullisen Perhekeskustoiminnan kehittämistyön osa-alue.

Väkivaltatyön Avopalvelu vastaa tiiminä omasta toimintakokonaisuudestaan. Laadukasta asiakastyötä, verkostoissa tapahtuvaa työtä ja vaikutustoimintaa jatketaan. Lasten ja nuorten auttamiseen keskittyvä Tukea ja turvaa tässä ja nyt –lapsi ei voi odottaa! –hanke (koordinaatio Lastensuojelun Keskusliitto) jatkaa tiimissä lasten kanssa tehtävää työtä ja sen kehittämistä.

Turvakotitoiminta kuuluu valtion rahoituksen ja THL:n valtakunnallisen koordinaation piiriin. Turvakotityön kehittämisen painopisteenä on asiakkaiden osallisuuden ja turvallisen elämän edistäminen, asiakkaiden palvelupolkujen ja verkostojen vahvistaminen ja lasten kanssa tehtävän työn kehittäminen.

Ero lapsiperheessä -työn päätavoitteena on perheen tukeminen erilaisissa elämäntilanteissa sekä lapsen ja vanhemman vuorovaikutussuhteen vahvistaminen. Työn juurtuminen keskeiseksi osaksi Päijät-hämäläisiä lapsiperhepalveluita on vuonna 2020 keskeinen painopistealue. Yhdistyksemme vakiintunutta ja osaavaa henkilökuntaa tulee hyödyntää perhepalveluita kehitettäessä.

Tapaamispaikan toimintaan tulee muutoksia ja koko toiminta uhkaa päättyä PHHYKYn tehtyä päätöksen lopettaa palvelun käyttö ja siirtää tapaamistoiminta omaksi työksi. Jatkamme kuitenkin selvitystyötä ja ponnisteluja hyvin toimivan, arvostetun ja laadukkaan työn jatkumiseksi osana palveluidemme kokonaisuutta.

Vapaaehtoistoiminnan koordinoimista jatketaan Kansalais- ja vapaaehtoistoiminnan työryhmämme työn tuella. Toiminnan tarkoituksena on tarjota kansalaisille osallistumis-

mahdollisuuksia, luoda toimiva yhteistyö työmuotojemme vapaaehtoistoiminnan osalta ja vahvistaa yhdistyksen näkymistä ja toimimista kansalaisjärjestönä.

Yhdistyksemme Vauvaperhetyöryhmä kehittää ja koordinoi vauvaperhetyön sisältöjä ja varmistaa osaltaan ammatillisen tuen toteutumisen yhdistyksen työmuotojen kesken. Yhdistyksemme Lapsityöryhmä koordinoi lasten kanssa tehtävää työtä huolehtien lapsille ja nuorille saatuja lahjoitusten ja avustusten käytöstä järjestämällä iloa ja myönteisiä kokemuksia tuottavia tapahtumia yhdessä eri yhteistyötahojen kanssa. Työsuojelutoimikunta toimii turvallisten ja terveellisten työolosuhteiden takaamiseksi ja työntekijöiden työkyvyn ylläpitämiseksi.

Yhteistä työtä jatketaan yhdessä jäsenistön, johtokunnan, osaavan henkilöstön ja enenevässä määrin myös vapaaehtoistemme kanssa. Johtokunnan työn painopisteenä vuonna 2020 on pitää yllä yhteiskunnassa tapahtuvissa muutoksissa kansalaisjärjestön näkökulmaa ajaen samalla yhdistyksemme asiaa, jotta SOTE-uudistuksen toteuduttua järjestöllämme on oma paikkansa asiantuntijana ja palveluntuottajana.

Työtämme ohjaa yhdistyksemme visio: ***Kaikki lapsen parhaaksi.***

Toimintamme ydin on lapsen oikeus turvalliseen elämään.

Uuden koko liittoa koskevan strategian määrittelemä visio on ”Jokainen on turvassa”. Sen eteen tehtävässä työssä olemme mieluusti mukana!

17.12.2019

Jukka Ihalainen

toiminnanjohtaja

LAHDEN ENSI- JA TURVAKOTI RY

4. VAUVAPERHETYÖ

4.1 ENSIKOTI

Ensikoti tarjoaa ympärivuorokautista tukea vauvaperheille. Ensikodilla tuetaan vauvan ja vanhemman hyvää suhdetta ja opetellaan arkielämästä ja vauvanhoidosta selviytymistä kädestä pitäen. Ensikodilla vauva saa turvallisen kasvu ympäristön, jossa vauvan tarpeet tulevat tunnistetuksi ja vastatuksi ja vauva voi hyvin. Perhe voi tulla ensikotiin jo raskausaikana, jolloin voidaan tukea vanhemman ja masuvauvan välisen suhteen muodostumista. Ensikotitoiminnan painopisteenä on tukea vauvan ja vanhempien välistä vuorovaikutusta, vauvan hyvän hoidon toteutumista sekä vahvistaa vanhempien voimavaroja.

Perheet ohjautuvat ensikotiin sosiaalitoimen kautta. Työskentely toteutuu yhteistyössä perheen koko verkoston kanssa ja sitä arvioidaan säännöllisesti verkoston yhteisissä asiakasneuvotteluissa. Työskentelyssä huomioidaan perheiden yksilölliset tarpeet ja tavoitteet, joiden mukaisesti työskennellään yhteisössä ryhmiä ja vauvaperhetyön menetelmiä hyödyntäen.

Ensikodin henkilökunnalla on sosiaali- ja terveydenhoitoalan AMK-koulutukset ja lisäksi muita vauvaperhetyöhön liittyviä täydennyskoulutuksia. Työntekijät osallistuvat liiton koulutus- ja työkokouspäiville ja ovat mukana vauvaperhetyön verkostoissa ja koulutuspäivissä.

Ensikoti on tarkoitettu perheille, jotka tarvitsevat tiivistä ympärivuorokautista tukea vanhemmuuteen. Ensikotiin tulon taustalla voi olla esimerkiksi mielenterveysongelmia, päihde- ja/tai väkivaltakokemuksia, omien tukiverkostojen puuttumista, uupumusta tai muita elämäntilanteeseen liittyviä kriisejä tai traumaattisia elämänvaiheita. Ongelmat ovat usein kasautuneita ja ylisukupolvisia.

Strategian mukaiset tulostavoitteet vuodelle 2020:

1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut

Vuonna 2020 vahvistetaan ensikotitoiminnan kehittämistä ja suunnittelua yhdessä asiakkaiden kanssa. Ensikodin henkilökunnan osaamista asiakkaiden osallisuuden lisäämiseen vahvistetaan vuonna 2019 alkaneen yhteisökuntoutuksen prosessikoulutuksen kautta. Ensikodilla panostetaan yhteisökokousten kehittämiseen, jotta ensikodin asiak-

kaat pääsevät enenevässä määrin osallistumaan yhteisön toimintojen rakentumiseen sekä tukemaan toisiaan yksilötason tavoitteiden saavuttamisessa. Ensikodin toiminnassa hyödynnetään yhdistyksen muita toimintoja asiakaslähtöisesti.

Ensikodin toiminnassa mallinnetaan vauvaperheen hyvää päivärytmiä. Ensikodilla on laadittu toimintaa ohjaava viikkorakenne, jossa on aikataulutettu mm. ryhmätoimintot, ruokailut ja vauvaperheen arkea vahvistavat vauvantahtiset ulkoilut ja vauvan iltatoimet. Viikon ja päivän rakenteet vakauttavat perheen arkea ja toimivat vanhempien toimintaa ohjaavina elementteinä.

Riittävän pitkäkestoisen ensikotijakson aikana ensikodin asiakkaiden vanhemmuus sekä varhainen vuorovaikutus ja kiintymyssuhde sikiö- ja vauva-aikana kehittyy. Vanhemmat luottavat omaan vanhemmuuteensa siinä määrin, että he kokevat omaan kotiin siirtymisen vauvan kanssa turvalliseksi. Asiakkaan kotiutuessa kotiin annettavat ja muut tarvittavat avopalvelut sekä vanhemman omat hoitokontaktit on valmiiksi suunniteltu.

Vapaaehtoistoiminta osana ensikotityötä jatkuu ja sitä kehitetään edelleen asiakaslähtöisemmäksi. Vauvaperhetyön vapaaehtoiset ovat mukana toiminnassa etukäteen sovittuina aikoina hoitamassa vauvoja. Vapaaehtoisten on mahdollista osallistua yhdistyksen järjestämiin vapaaehtoisten yhteisiin jatkokoulutuksiin ja virkistykseen.

Ensikoti tekee tiivistä yhteistyötä yhdistyksen vapaaehtoisten Doula-synnytystukihenkilöiden kanssa ja ensikodissa oleville perheille tarjotaan aktiivisesti Doulaa mukaan synnytykseen.

Ensikotityössä kehitetään kokemusasiantuntijoiden käyttöä. Ensikodilla pidempään olleet asiakkaat voivat olla esimerkiksi esittelemässä ensikodin toimintaa uusille asiakasperheille tai kertomassa kokemuksiaan tutustumiskäyntien aikana.

2) *Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaat palvelut*

Ensikotipalvelu mahdollistetaan kaikille sitä tarvitseville vauvaperheille. Yhteistyöverkostoissa tuodaan esille sikiöaikaisen työskentelyn tärkeyttä ja pyritään vaikuttamaan siihen, että perheet voisivat tulla ensikodille jo raskausaikana. Raskausaikainen työskentely vahvistaa äidin positiivisia mielikuvia kohtuvauvasta ja tukee äidin ja vauvan varhaista vuorovaikutussuhdetta.

Ensikodilla on valmius työskennellä erityistä tukea tarvitsevien perheiden kanssa. Ensikodilla toimii Mannerheimin lastensuojeluliiton ryhmätoimintamallin mukainen Vahvuutta vanhemmuuteen -ryhmä sekä Hoivaa ja leiki - raskaus- ja vauva-ajan -ryhmä-interventiokoulutuksen mukainen ryhmä viikoittain. Mentalisaatioon pohjautuvaa työtä hyödynnetään sekä viikoittaisessa ryhmätoiminnassa että yksilötyöskentelyssä. Ensikodin työntekijöillä on lisäkoulutuksena mm. mielenterveys- ja päihdetyön ammattitutkinto, Ensi- ja turvakotien liiton järjestämä vauva- ja väkivaltatyön prosessikoulutus, MIM-vuorovaikutushavainnointikoulutus, Theraplay-koulutus sekä Lapset puheeksi -koulutus. Yksi työntekijöistä suorittaa mielenterveys- ja päihdetyön erikoistumisopintoja työn ohella. Vuonna 2019 on alkanut Pidä kiinni® Avopalveluyksikkö Jannikan kanssa yhteinen yhteisökuntoutuskoulutus. Työntekijöiden ammattitaidon kehittämistä huolehditaan ja koulutussuunnitelmassa huomioidaan asiakasrakenteesta nousevat tarpeet.

Koulutuksista saatua tietoa hyödynnetään asiakkaille tarjottavien palvelujen kehittämisessä. Ensikodin toiminnassa noudatetaan Ensi- ja turvakotien liiton laatimia vaativan vauvatyön laatuksiteerejä. Asiakkaille tarjotaan yksilön tarpeet huomioiden tasapuoliset ja asiakasta arvostavat palvelut.

Asiakkailta kerätään ensikotijakson lopussa kirjallinen palaute sekä jakson aikana suullista palautetta. Palautetta pyydetään myös yhteistyökumppaneilta. Ensikoti osallistuu Ensi- ja turvakotien liiton Vaikuttavuus esiin -hankkeeseen, jonka avulla saadaan tietoa asiakkaan kokemasta saadun palvelun vaikuttavuudesta. Palautteet käydään läpi työryhmässä kaksi kertaa vuodessa.

3) Yhdistyksen/Ensikodin osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa

Ensikodilla järjestetään säännöllisesti avoimien ovien päiviä sekä lähetetään yhteistyökumppaneille tiedotteita ensikodin työstä. Avoimiin oviin kutsutaan yhteistyökumppaneita laajasti ensikotityön tutuksi tekemiseksi lastensuojelun ja lapsiperheiden sosiaalityön työntekijöille, neuvolan terveydenhoitajille sekä erikoissairaanhoidon työntekijöille. Myös sosiaalisessa mediassa tuodaan esille ensikodissa tehtävää työtä ja luodaan positiivisia mielikuvia ensikotityön sisällöistä. Ensikodin työntekijöitä osallistuu yhdessä muiden toimijoiden kanssa vauvaa odottavien perheiden kohtaamispaikkaan – Haikarakahvilaan sekä perhevalmennukseen.

Toimitaan hyvässä yhteistyössä Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän sekä muiden ensikodille asiakkaita ohjaavien tahojen kanssa ja työskentelyä kehitetään asiakastilanteista esiin nousevien tarpeiden mukaisesti.

4) Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävä ratkaisu näkyvät toiminnassamme

Ensikodilla tehostetaan jätteen lajittelua ja selkeytetään edelleen jätteen lajittelun ohjeistusta. Ruokahuollon osalta pyritään vähentämään ruokahävikkiä ja suositaan ruokavalinnoissa kotimaisia tuotteita ja lähiruokaa. Pesuainevalinnoissa kiinnitetään huomiota ympäristöystävällisyyteen. Toimitiloissa kiinnitetään huomiota esteettömyyteen, kaiteet tukevat liikkumista tarvittaessa. Henkilökunnan osaamista monikulttuuristen asiakkaiden kohtaamiseen ja palvelujen tuottamiseen vahvistetaan.

4.2 VAUVAPERHETYÖN AVOPALVELUT

4.2.1 PIDÄ KIINNI® AVOPALVELUYKSIKÖ JANNIKA

Pidä kiinni® Avopalveluyksikkö Jannika on tarkoitettu päihteitä käyttäneille tai käyttäville odottaville äideille ja alle 3-vuotiaiden perheille, joissa vanhemmilla on päihdeongelma. Jannikaan voi ohjautua raskausaikana tai missä vaiheessa vaan lapsen ollessa alle 3-vuotias. Alle 3-vuotiaat lapset ovat kuntoutuksessa mukana yhdessä vanhempiensa/vanhempiensa kanssa.

Jannikan kuntoutus yhdistää päihdekuntoutuksen ja varhaisen vuorovaikutuksen sekä vanhemmuuden tukemisen kokonaisuudeksi, joka tukee päihteettömyyttä, vanhemman ja vauvan/lapsen varhaisen vuorovaikutussuhteen syntymistä, vanhemmuutta ja lapsiperheen arjessa tarvittavien taitojen harjoittelua. Tavoitteena on, että mahdollisimman moni vanhempi saavuttaisi päihteettömyyden ja selviytyisi riittävän hyvin lapsensa ensisijaisena hoitajana. Raskaana olevien kohdalla tavoitteena on lisäksi ehkäistä ja minimoida sikiövaurioita tukemalla äidin päihteettömyyttä.

Toimintamuotona on yhteisökuntoutus. Työskentelyyn kuuluu lisäksi omaohjaajakeskustelut, teemallisia keskusteluita liittyen mm. päihteisiin, vuorovaikutukseen, vanhemmuuteen sekä verkostoneuvottelut ja tarvittaessa kotikäyntejä. Perheen yksilöllisten tarpeiden mukaan käytetään erilaisia työmenetelmiä vahvistamaan perheen omia voimavaroja, vuorovaikutus- ja arkielämäntaitoja. Raskaana olevien toivotaan ohjautuvan Jannikaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Raskaana olevien kanssa teh-

dään matalan kynnyksen työskentelyä, joka sisältää raskaana olevien ryhmän sekä omatyöntekijän tapaamisia. Raskaana ollessa voi myös aloittaa kuntoutusjakson.

Jannikaan ohjaututaan neuvolan, Päijät-Hämeen keskussairaalan HALSO-poliklinikan, päihde- tai sosiaalipalvelujen tai jonkin muun yhteistyötahon kautta. Perheet voivat myös itse tai läheisten avulla olla suoraan yhteydessä Jannikaan. Kuntoutusjaksolla oleville perheille tehdään yksilöllinen asiakassuunnitelma yhteistyössä muiden perheen kanssa työskentelevien tahojen kanssa, asiakassuunnitelmat arvioidaan säännöllisesti. Kuntoutusjaksolla olevat perheet ovat joko sosiaalihuoltolain tai lastensuojelulain mukaisella päätöksellä.

Strategian mukaiset tavoitteet vuodelle 2020:

1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut

Jannikassa lapsi on työskentelyn keskiössä ja raskausajasta alkaen vanhempia autetaan luomaan suhdetta masuvauvaan. Riittävän tuen takaamiseksi ja elämänmuutoksen pysyvyyden turvaamiseksi kuntoutusjaksojen toivotaan olevan riittävän pitkiä, yhdestä kahteen vuotta. Turvallisuus on Jannikan yhteisön keskeinen elementti. Lapselle ja koko perheelle taataan fyysisesti ja psyykkisesti turvalliset olosuhteet. Turvallista ja yhteisön myönteistä ilmapiiriä tuetaan tietoisesti. Jannikan yhteisössä ja yhteisökokouksissa rakennetaan luottamusta yhteisten sääntöjen ja sopimusten kautta.

Jannikan yhteisössä asiakkaat osallistuvat aktiivisesti kuntoutusviikkojen suunnitteluun ja sisältöön sekä omien viikko- sekä pidemmän ajan tavoitteiden asettamiseen. Asiakkaat osallistuvat tiedon tuottamiseen liittyen päihteisiin, vanhemmuuteen ja lapsen kehitykseen työstämällä näitä asioita omasta näkökulmastaan ja lapsen tarpeista käsin. Asiakkaat ovat osallisena oman asiakassuunnitelman laatimisessa. Kaikki yhteisön jäsenet osallistuvat vuorollaan ruuan valmistamiseen, keittiön siistimiseen ja Jannikan yleisen viihtyvyyden ylläpitämiseen.

Jannikassa hyödynnetään yhteisössä karttuvaa kokemusasiantuntijuutta. Jannikan kuntoutuksessa pidempään olleet asiakkaat osallistuvat uusien yhteisöön tulevien asiakkaiden vastaanottamiseen sekä yhteisön toimintatapoihin ja sääntöihin perehdyttämiseen. Yhteisöstä valittu ”tukihenkilö” voi olla mukana tapaamassa uutta perhettä ennen kuntoutusjakson aloittamista yhdessä perheen omatyöntekijän kanssa. Ensi- ja turvakotien liiton kautta saadaan työskentelyn tueksi Pidä kiinni hoitojärjestelmän kuntoutuksen käynyt kokemusasiantuntijaäiti.

Jannikassa on maanantaiaamupäivisin vapaaehtoinen hoitamassa lapsia yhteisökokouksen ajan. Vapaaehtoinen voi toimia myös mm. kausiaskartelujen ohjaajana. Vapaaehtoisten on mahdollista osallistua yhdistyksen järjestämiin vapaaehtoisten yhteisiin jatkokoulutuksiin ja virkistykseen.

2) *Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaan palvelun*

Jannikassa asiakkaat kohdataan aina yksilöllisesti, arvostavasti ja kunnioittavasti. Toimivien yhteistyöverkostojen myötä tavoitteena on asiakkaiden ohjautuminen matalan kynnyksen työskentelyyn jo varhain raskausaikana. Lapsi ja lapsen näkökulman esillä pitäminen on työn keskiössä. Luottamusta luodaan omatyöntekijäsuhteen kautta. Olennaisena osana työskentelyssä on työntekijöiden reflektiivinen työtapa, joka yhdistää arjessa vanhemmuuden tuen ja päihdekuntoutuksen. Jannikan viikoittaiseen toimintaan kuuluu Hoivaa ja leiki -ryhmä vauvoille, taaperoille ja raskaana oleville. Lisäksi tehdään perhekohtaista Theraplay-työskentelyä vuorovaikutuksen sekä lapsen ja vanhemman välisen kiintymyssuhteen tukemiseksi.

Jannikan kuntoutusjaksolla olleilta asiakkailta kerätään neljä kertaa vuodessa Pidä kiinni hoitojärjestelmän laatukselyiden palautteet. Palautteet käsitellään yhteisössä ja niiden pohjalta työtä kehitetään edelleen. Suullista palautetta vastaanotetaan kuntoutusjakson aikana ja kuntoutusjakson päättyessä asiakkailta sekä kuntoutusjaksolle lähettävältä taholta pyydetään kirjallinen palaute.

Asiakkailta kerätään Vaikuttavuus esiin -hankkeen mukainen palaute kerran kuukaudessa. Vaikuttavuus esiin -kyselyn avulla kerätään tietoa palvelun vaikuttavuudesta asiakkaan oman kokemuksen pohjalta.

Jannikan ohjaajilla on sosiaali- ja terveydenhuollon AMK-koulutukset ja erilaisia lisäkoulutuksia sekä työkokemusta liittyen mm. päihdetyöhön, lastensuojeluun sekä varhaisen vuorovaikutuksen tukemiseen. Vastaava sosiaalityöntekijä on yhteiskuntatieteiden maisteri. Työntekijöillä on säännöllinen työhousu ja he osallistuvat Ensi- ja turvakotien liiton koulutus- ja työkokouspäiville. Osa työntekijöistä osallistuu Pidä kiinni hoitojärjestelmän prosessikoulutukseen ja koko työyhteisö yhteisökuntoutuskoulutukseen. Koulutusten tuoma tieto hyödynnetään Jannikan kehittämistyössä ja työskentelyssä.

3) *Yhdistyksen/Pidä kiinni® Avopalveluyksikkö Jannikan osaaminen, kansalaistointiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelussa*

Jannikassa tarjotaan konsultaatiota yhteistyökumppaneille ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa kehitetään päihteitä käyttävien vauvaperheiden kohtaamista, tukemista ja hoitoon ohjaamista sosiaali- ja terveydenhuollossa. Jotta asiakkaat ohjautuvat palveluun oikea-aikaisesti ja saavat riittävät palvelut, tehdään yhteistyöverkostojen kanssa tiivistä yhteistyötä tapaamalla säännöllisesti terveystyöntekijöitä sekä muita yhteistyökumppaneita avoimissa ovissa, yhteistykäkahveilla sekä tiimivierailuilla. Vuoden 2020 aikana järjestetään yhteistyökumppaneille kaksi koulutuspäivää vauvalähtöiseen päihdetyöhön liittyen.

Työtä kehitetään asiakasnäkökulmasta nousevien tarpeiden mukaisesti ja tarvittaessa toimitaan työparina neuvoloissa tai muissa palveluissa tukemassa asiakkaan ohjautumista palveluun sekä järjestetään ryhmätoimintaa, kuten raskaana olevien ryhmiä työparina yhteistyökumppanin kanssa. Sosiaalisessa mediassa tuodaan säännöllisesti esille Jannikan arkea.

4) *Sosiaaliset ja ympäristön kannalta kestävä ratkaisut näkyvät toiminnassamme*

Jannikassa jätteet lajitellaan; metalli-, muovi-, pahvi-, komposti- ja energiajätteille on omat jätteastiansa ja paperin kulutus minimoidaan. Asiakkaita ohjeistetaan osallistumaan kierrätykseen. Ruokahävikkiä pyritään minimoimaan. Jannikassa valmistetaan kotiruokaa, jonka suunnitteluun ja valmistukseen asiakkaat osallistuvat viikoittain. Keran viikossa tilataan valmisruoka Takataskusta, jossa ruokaa valmistavat työkokeilussa, tukityössä tai vapaaehtoistyössä olevat.

Toimitiloissa kiinnitetään huomiota turvallisuuteen, esteettömyyteen ja lapsiystävällisyyteen. Tilojen materiaali- ja huonekaluhankinnoissa on käytetty kierrätystä ja kestäviä materiaaleja.

Asiakasperheiden erilaiset kulttuuritaustat ja kulttuuriperinteet huomioidaan työskentelyssä mm. ruoka- ja juhlakulttuurien osalta. Asiakkaan informointi henkilötietojen käsittelystä pyritään kääntämään eri kielille.

4.2.2 BABY BLUES

Baby blues -vauvaperhetyö on ennaltaehkäisevää, matalan kynnyksen toimintaa, jonka tavoitteena on perheiden selviytyminen arjessa, perheen voimavarojen vahvistuminen, päivärytmin löytyminen sekä vauvan ja vanhemmuuden tuoman ilon löytyminen. Baby blues -vauvaperhetyö tukee vauvaa odottavia vanhempia sekä synnytyksen jälkeen masentuneita äitejä ja heidän perheitään. Toiminnassa painotetaan erityisesti vanhempien ja lasten välistä varhaista vuorovaikutusta, odottavan äidin stressiin tai masennukseen vaikuttavaa työskentelyä sekä vanhemmuuden merkitystä parisuhteessa.

Vapaaehtoisten toteuttamalla Doula-tukihenkilötoiminnalla tuetaan jo raskausaikana erityistä tukea tarvitsevia äitejä tai vanhempia hyvään ja turvalliseen synnytyskokeemukseen. Vapaaehtois-doula voi tukea vanhempia sairaalasta kotiin siirryttäessä myös vauvanhoidossa tai varhaisessa imetyksessä. Doula-synnytystukihenkilötoiminnassa on mukana yksitoista kurssitettua vapaaehtoista.

Baby blues -toiminnan kautta tarjotaan perheille ohjausta ja neuvontaa kotona tehtävään vauvan unirytmitykseen sekä tarvittaessa kolmen vuorokauden laitosunirytmitystä yli puolivuotiaille.

Työntekijän ammatillisuutta ja työkykyä ylläpitävät työnohjaus, konsultaatiotuki sekä ammatillisuutta tukevat koulutukset.

Strategian mukaiset tulostavoitteet vuodelle 2020:

1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut

Baby blues -toiminnassa autetaan perheitä löytämään omat voimavaransa ja luomaan toimivia verkostoja tuekseen. Tavoitteena on ennaltaehkäistä äidin masentuminen ja muun perheen uupuminen sekä vahvistaa toimivaa vuorovaikutusta lasten ja vanhempien välillä. Toiminnan avulla tuetaan vanhempien jaksamista ja masennuksesta toipumista sekä vauvan uni-valverytmin löytymistä. Raskaudenaikaisen työskentelyn ensisijaisena tavoitteena on ennaltaehkäistä äidin stressiä ja muita kielteisiä tunteita kotuvauvaa kohtaan. Vanhempia tuetaan ja rohkaistaan tulevassa synnytyksessä. Baby blues -toiminta on perheille maksutonta ja palveluun pääsee ilman lähetettä.

Asiakastyön päättyessä asiakkailta pyydetään kirjallinen palaute, jossa kysytään mm. onko oma kokemus vanhempina pärjäämisestä lisääntynyt työskentelyn aikana. Asiak-

kaan toimintaan ohjaavalta taholta (esim. neuvola tai perhetyö) pyydetään Webropol-kyselyllä tapaamisten päätyttyä palaute yhteistyön sujuvuudesta, kehittämisehdotuksista ja asiakkaan saamista hyödyistä.

Doula-vapaaehtoistoiminnan seurannan ja arvioinnin tukena ovat Ensi- ja turvakotien liiton järjestämät valtakunnalliset tapaamiset sekä säännölliset yhdistyksen omat vapaaehtoisten ryhmätapaamiset. Doula-vapaaehtoisilta palautetta pyydetään kerran vuodessa kirjallisesti.

2) *Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaat palvelut*

Baby blues -toiminnan asiakas- ja verkostotyötä kehitetään ottamalla huomioon vauvaperheiden muuttuvat tarpeet. Työmuotoa ohjaavat valtakunnalliset Baby blues -vauvaperhetyön laatuksiteerit ja Ensi- ja turvakotien liiton järjestämät säännölliset valtakunnalliset työkokoukset. Yhteistyötä tehdään tiiviisti Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän vauvaperheiden kanssa toimivien tahojen esimerkiksi neuvoloiden ja lapsiperheiden kotipalvelun kanssa.

Unirytmiohjauksen kautta autetaan vauvoja nukkumaan öisin paremmin, jolloin myös vanhemman omat voimavarat lisääntyvät levon myötä. Baby blues -toimintaan on haettu STEA-rahoitusta lisäyöntekijäresurssille. Mikäli resurssia saadaan lisää, tullaan vuoden 2020 aikana antamaan unirytmiohjausta laajemmalle joukolle asiakkaita ja aikoja varaamaan useampiin neuvoloihin Päijät-Hämeen alueella. Unirytmitystä toteutetaan kolmen vuorokauden laitosjaksoina. Jaksojen määrää pyritään lisäämään ja näin vastaamaan lisääntyneeseen unirytmityksen tarpeeseen.

Doula-vapaaehtoistoimintaa vahvistetaan ja kehitetään edelleen vastaamaan sekä raskaudenaikaisia että synnytyksenjälkeisiä tarpeita. Raskausaikaista vertaistukitoimintaa kehitetään edelleen. Doula-toiminnassa huomioidaan myös maahanmuuttajaperheiden tarpeet.

Asiakkailta pyydetään työskentelyn päättyessä palautetta mm. siitä, onko oma kokemus vanhempana pärjäämisestä lisääntynyt työskentelyn aikana. Myös asiakkaan toimintaan ohjanneelta taholta pyydetään palautetta yhteistyön sujuvuudesta, kehittämisehdotuksista ja asiakkaan saamista hyödyistä. Saatua palautetta hyödynnetään työn kehittämisessä.

3) *Yhdistyksen/Baby blues -toiminnan osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa*

Baby blues -toimintaa, doula- vapaaehtoistoimintaa sekä unirytmiohjausta tehdään tuummaksi yhteistyöverkostoissa sekä asiakaskunnalle. Asiakastyössä jalkaudutaan eri yhteistyötahojen toimipisteisiin, mm. neuvoloihin, perhekeskuksiin ja Perhetuvalle. Baby blues -työntekijä on mukana neuvoloiden järjestämissä perhevalmennuksissa. Vapaaehtoisten doula-synnytystukihenkilöiden tukea tarjotaan erityisen tuen tarpeessa oleville perheille, näin vahvistetaan perheiden yhdenvertaista asemaa yhteiskunnassa ja palveluissa. Baby blues -työntekijä tekee hyvää tiivistä yhteistyötä muiden vauvaperheiden sekä raskaana olevien kanssa toimivien tahojen kesken.

Baby blues –työntekijä kuuluu kuntien ja järjestöjen vauvaperheiden kanssa työskentelevien työntekijöiden vauvaverkostoon. Verkoston tavoitteena on kehittää ja järjestää joustavaa ja nopeasti vauvan ja vanhempien tarpeeseen reagoivaa toimintaa, huolehtia tiedottamisesta sekä antaa konsultaatio- ja vertaistukea vauvaperhetyöntekijöille. Baby blues- työntekijä on mukana myös Päijät-Hämeen vapaaehtoisverkoston toiminnassa.

Baby blues -vauvaperhetyössä toimii vakinaisesti yksi perheterapiakoulutuksen saanut työntekijä ja unirytmityksessä toimii rytmitykseen koulutettu tuntityöntekijä. Ryhmä- ja parityöskentelyssä on mukana työpari yhdistyksen muusta työmuodosta tai ulkopuolisesta yhteistyöverkostosta. Työntekijöiden koulutuksesta ja työnohjauksesta huolehditaan.

4) *Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävä ratkaisu näkyvät toiminnassamme*

Palvelun saatavuutta alueellisesti pyritään lisäämään vuoden 2020 aikana, jotta yhä useammat perheet voivat hyötyä Baby blues -työskentelystä. Unirytmiohjauksen tarve on lisääntynyt ja uniohjausta pyritään tarjoamaan yhä useammassa Päijät-Hämeen alueen neuvolassa. Doula-vapaaehtoistoiminnan tarjoamista tehostetaan ja toiminnalla tavoitetaan useampia erityistä tukea tarvitsevia raskaana olevia. Työskentelyssä pyritään huomioimaan entistä paremmin myös monikulttuurisen taustan omaavien asiakkaiden tarpeet. Toimistotyössä parannetaan jätteiden lajittelua ja pyritään paperittomaan toimistoon. Julkisia kulkuvälineitä hyödynnetään kulkemiseen.

4.2.3 PÄIVÄRYHMÄ PEUKALOINEN

Päiväryhmätoiminta on ryhmämuotoista toimintaa vanhemmuuden taitojen tukemiseksi vauvaperheissä. Työskentelyllä vahvistetaan vauvan ja vanhemman suhdetta sekä vauvaperheen arjen toimivia rakenteita. Asiakkaat ohjautuvat toimintaan tavallimmin äitiys- ja lastenneuvolan, ensikodin, pikkulapsipsykiatrian tai perhetyön ohjaimina tai perheen omasta aloitteesta. Työskentelyyn tulevat vauvat ovat alle 2 vuoden ikäisiä. Päiväryhmässä vaihtelevat ryhmä- ja yksilökeskeiset toiminnot. Päiväryhmässä on kaksi sosiaali- ja terveydenhuoltoalan AMK-koulutuksen suorittanutta työntekijää. Työntekijöillä on lisäksi vaatimaan vauvaperhetyöhön liittyviä täydennyskoulutuksia.

Asiakastyö koostuu vuoden aikana motivointityöstä, ryhmätoiminnasta sekä jälkityöskentelystä. Ryhmäjaksolla neljän vanhempi/vauva -parin ryhmä kokoontuu kolmena päivänä viikossa puolen vuoden ajan. Ryhmäpäivän kesto on 5 tuntia kerrallaan. Ryhmäpäivän aikana toistuvat arkirutiinit vahvistavat ennakoitavuuden ja hallinnan tunnetta sekä luovat rytmiä päivään. Toiminnallisuus ja toiminnalliset menetelmät auttavat uusien toimintatapojen oppimisessa ja lisäävät ymmärrystä sanoille ja tunteille. Päiväryhmätoimintaan kuuluu koko perheelle tarkoitettu viiden vuorokauden intensiivityöskentelyjakso Ensi- ja turvakotien liiton kurssikeskus Sopukassa.

Strategian mukaiset tulostavoitteet vuodelle 2020:

1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut

Toiminnassa panostetaan asiakaslähtöisen ja osallistavan työn kehittämiseen. Perheen sisäiset vahvuudet huomataan ja ne nostetaan työskentelyn pohjaksi. Työskentely toteutetaan jatkuvassa dialogissa perheiden kanssa. Perheet itse määrittävät omat tavoitteensa sekä voimavarat työskentelylle. Työskentely pyritään aloittamaan yhä varhaisemmassa vaiheessa tiivistämällä yhteistyötä lähettävien tahojen kanssa. Työskentelyä syvennetään enenevässä määrin mentalisaation keinoin tapahtuvaksi asiakasta osallistavaksi prosessiksi.

Vertaisryhmässä pyritään pienentämään perheiden syrjäytymisriskiä, tällöin myös riski lasten kaltoinkohtelulle vähenee ja perheen sisäinen turvallisuus lisääntyy.

Jälkityöskentelyryhmään kutsutaan tapaamisiin asiakkaita, jotka ovat olleet mukana työskentelyssä kahden vuoden sisällä sekä asiakkaita, jotka ovat parhaillaan ryhmässä. Ryhmä kokoontuu kahdesti vuoden aikana. Jälkityöskentelyryhmässä vanhemmuudes-

saan vahvistuneet vanhemmat voivat toimia mentoreina niille vanhemmille, jotka kokevat haasteita omassa vanhemmuudessaan.

2) *Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaat palvelut*

Eri lähtökohdista tuleville perheille luodaan päiväryhmän keinoin tasavertainen työskentely-ympäristö. Alueen vauvaperheillä on yhtäläinen mahdollisuus päästä toiminnan piiriin; osallistumiseen ei tarvita päätöstä tai maksusitoumusta.

Toimintaa arvioidaan itsearvioinnilla. Toiminnan arvioinnissa hyödynnetään Ensi- ja turvakotien liiton Vaativan vauvatyön laatuksiteereitä. Asiakkailta kerätään kirjallinen palaute ryhmäkauden lopussa sekä jälkityöskentelyryhmän päättyessä. Ryhmätoiminnan aikana asiakkailta kerätään viikoittain palaute sähköisesti. Ryhmään asiakkaita ohjaavilta tahoilta kerätään palautetta, jolla kartoitetaan mm. yhteistyön sujuvuutta, kehittämisehdotuksia sekä näkemyksiä asiakkaan saamista hyödyistä.

3) *Yhdistyksen/Päiväryhmä Peukaloisen osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa*

Työntekijöiden erityisosaaminen varmistetaan ja sitä ylläpidetään jatkuvilla ja syventävillä koulutuksilla. Työntekijät hyödyntävät Ensi- ja turvakotien liiton vaativan vauvatyön erityisosaamista ja mahdollisuutta konsultaatioon. Työntekijät ovat koulutautuneet Lapset puheeksi -menetelmän käyttäjiksi ja kouluttajiksi. Päiväryhmätyössä menetelmää käytetään muiden varhaista vuorovaikutusta vahvistavien menetelmien rinnalla.

Muuttuneessa toimintaympäristössä säilytetään toimivat yhteydet yhteistyökumppaneihin ja luodaan uusia verkostoja asiakastyötä tukeviksi. Toimitaan aktiivisesti ja käytännönläheisesti alueen muiden vauvaperhetoimijoiden kanssa.

4) *Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävä ratkaisu näkyvät toiminnassamme*

Päiväryhmätoiminta on asiakkaille helposti saavutettavissa matalan kynnyksen periaatteella. Työ perheen kanssa on pitkäkestoista. Tarvittaessa perheitä autetaan löytämään ja saamaan oikea-aikaista apua muihin sosiaaliin ja terveydellisiin, vanhemmuutta kuormittaviin tekijöihin. Ylisukupolvisten ongelmien kierrettä pyritään katkaisemaan.

4.2.4 PERHETUPA

Perhetupa on vauva- ja pikkulapsiperheiden kohtaamisen ja vertaistoiminnan paikka. Perhetuvan toiminta on ehkäisevää lastensuojelutyötä, joka tukee lapsiperheiden hyvinvointia ja vahvistaa vanhempien jaksamista. Toiminta on kaikille perheille avointa. Perhetupa on avoinna neljänä päivänä viikossa. Perhetupa toimii vanhempien ja lasten yhteisenä olohuoneena sekä yhdessä olemisen paikkana. Tilapäistä lastenhoitoa on tarjolla yhtenä päivänä viikossa 0-6 -vuotiaille lapsille. Perheille tarjotaan tilat vertaisryhmätoimintaan.

Strategian mukaiset tulostavoitteet vuodelle 2020:

1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut

Perhetuvan toiminnan tavoitteena on vähentää vanhempien ja lasten yksinäisyyden kokemusta sekä vahvistaa sosiaalisia suhteita. Matalan kynnyksen toiminta mahdollistaa ja tukee perheiden vertaistuen, yhteisöllisyyden ja osallisuuden toteutumista. Toiminnan avulla lisätään vanhempien arjessa jaksamista sekä voimavaroja. Perheet tuottavat itse toimintaa osallistumalla. Toimintaan voi tulla anonyymisti ja se on perheille maksutonta. Tarvittaessa on myös mahdollisuus palveluohjaukseen sekä henkilökohtaiseen tukeen. Perhetuvalle voivat tulla erilaisista lähtökohdista ja erilaisissa elämäntilanteissa olevat perheet.

2) Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaat palvelut

Perhetupa on osa Päijät-Hämeen perhekeskusverkostoa. Perhetupa kuuluu myös maakunnalliseen kohtaamispaikkojen verkostoon ja osallistuu sen toiminnan kehittämiseen ja suunnitteluun. Työntekijä osallistuu THL:n kohtaamispaikka -työpajoihin, joissa kehitetään valtakunnallista kohtaamispaikkatoimintaa. Osallistutaan Päijät-Hämeen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tekoon ja toteutukseen. Perhetupa toimii yhteistyössä eri sektoreiden lapsiperheiden kanssa työskentelevien tahojen kanssa.

Tavoitteena on myös vahvistaa lasten sosiaalisten kontaktien sekä turvaverkkojen rakentumista. Lasten osallisuutta tuetaan. Lapset ovat toiminnan keskiössä ja heidät kohdataan ja huomioidaan monin eri tavoin lapsen omalla tasolla. Vauvoille ja pikkulapsille tarjotaan erilaista toimintaa huomioiden lapsen ikä ja kehitysvaihe.

Toiminnassa toteutetaan säännöllistä arviointia ja kerätään asiakaspalautetta. Toiminnan vaikuttavuuden tuloksia hyödynnetään toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa.

3) *Yhdistyksen/Perhetuvan osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa*

Perhetupa on toiminut alusta asti perhekeskusmaisesti kohtaamispaikkatoiminnan ja kumppanuuksien osalta. Perhetuvan toiminta on kuntalaisia hyödyttävää ja muiden toimijoiden palveluja täydentävää. Perhetuvalla on monipuolinen vertaisuuden ja matalan kynnyksen toimintamalli, joka tarjoaa tukea perheiden erilaisiin elämäntilanteisiin. Perhetupa on osa yhdistyksen palvelukokonaisuutta.

Perhetuvan toiminta on kansalaistoimintaa ja perheille vapaaehtoista. Vertaisryhmätoiminnan mahdollistaminen on olennainen osa Perhetuvan toimintaa. Ryhmät voivat kokoontua Perhetuvan tiloissa maksutta.

Perhetuvan työntekijät ovat mukana yhdistyksen kansalais- ja vapaaehtoistoiminnan kehittämisessä ja toteutuksessa sekä osallistuvat erilaisiin lapsiperheiden tapahtumiin eri yhteistyötoimijoiden kanssa. Pyritään olemaan ajan tasalla muiden lapsiperhetoimijoiden palveluista sekä perheiden palvelujen tarpeesta ja niiden kehittämisestä. Yhdistyksen sisällä kehitetään uusia yhteistyön muotoja.

4) *Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävät ratkaisut näkyvät toiminnassamme*

Työntekijät seuraavat lapsiperheiden asioita paikallisella ja yhteiskunnallisella tasolla. Toiminnan suunnittelussa huomioidaan toimintaympäristön muutokset. Perhetuvalla toimitaan kestävän kulutuksen mukaisesti ja jaetaan siitä tietoutta. Kierrätysteema näkyy mm. lasten ja aikuisten vaatteiden sekä tavaroiden kierrätyksessä. Toiminnassa muodostuvat jätteet lajitellaan asianmukaisesti ja ohjeistetaan lajittelussa myös perhetuvalla kävijöitä.

5. PERHEVÄKIVALTA- JA TURVALLISUUSTYÖ

Perheväkivaltatyö on ennaltaehkäisevää ja korjaavaa lastensuojelutyötä. Työssä korostuvat yhteistyö ja kumppanuus eri toimijoiden kanssa. Työ sisältää laitos- ja avopalvelun, jotka muodostavat omat tiimensä: turvakotityön tiimi ja väkivaltatyön avopalvelun tiimi. Näiden tiimien työskentelyn periaatteena on turvallisuuden huomioiminen, asiakslähtöisyys ja luotettavuus. Työn tavoitteena on kaikkien väkivallan osapuolien huo-

mioiminen ja heidän oikeutensa saada apua. Perheväkivaltatyön perustehtävänä on tarjota turvaa ja tukea yksilölle ja koko perheelle perhe- ja lähisuhdeväkivalta- tai sen uhkatilanteessa, erityisesti lapsen asema huomioiden.

Perheväkivaltatyön sisältöön kuuluu merkittävänä osana turvallisuustyö ja vaikuttamistoiminta sekä ehkäisevä työ. Tämän työn tavoitteena on vahvistaa kansalaisten ja eri toimijoiden ymmärrystä turvallisuuden merkityksestä hyvinvointiin sekä siihen vaikuttavista tekijöistä. Tämä tapahtuu mm. laaja-alaisen verkostotyön, kansalaiskohtaamisten, koulutuksien ja aihealueeseen tuotetun materiaalin levittämisen ja tiedottamisen kautta.

5.1 TURVAKOTI

Turvakoti on tarkoitettu lähisuhdeväkivaltaa kokeville tai sen uhan alla eläville aikuisille naisille, miehille ja lapsille. Turvakodissa on viisi perhepaikkaa, joihin voi hakeutua mihiin vuorokauden aikaan tahansa lähisuhdeväkivallan kriisitilanteissa. Turvakodilta on mahdollista saada puhelimitse ympärivuorokauden (24 h) henkilökohtaista neuvontaa ja opastusta lähisuhdeväkivaltatilanteessa.

Turvakoti tarjoaa välitöntä kriisiapua, ympärivuorokautista turvattua asumista sekä akuuttiin tilanteeseen liittyvää psykososiaalista tukea, neuvontaa ja ohjausta lähisuhdeväkivaltaa kokeneelle tai sen uhan alla eläville henkilöille. Tavoitteena on väkivaltakierteen katkaisu ja fyysisen sekä psyykkisen lähisuhdeväkivallan ehkäisy.

Strategian mukaiset tulostavoitteet vuodelle 2020:

1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut

Turvakotityön kehittämisen painopisteenä on asiakkaiden osallisuuden ja turvallisen elämän edistäminen. Kriisityötä tehdään asiakaslähtöisesti; asiakas itse määrittelee tuen tarpeet, joita lähdetään käsittelemään yhdessä asiakkaan kanssa. Työskentelyssä pyritään huomioimaan kaikki asianosaiset, joita tilanne koskettaa. Turvakotijakson aikana kiinnitetään erityistä huomiota lapsen tilanteeseen ja lapsen osallisuuden lisäämiseen. Turvakotityön tavoitteena on osaltaan luoda ja mahdollistaa turvalliset puitteet perheiden ja yksilöiden arjen elämään. Asiakkaiden ja turvakodilla harjoittelujakson suorittaneiden opiskelijoiden palautteita hyödynnetään työn kehittämisessä. Vuoden 2020 aikana suunnitellaan kokemusasiantuntijoiden osaamisen hyödyntämistä parhaalla mahdollisella tavalla.

2) *Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaat palvelut*

Lasten kanssa työskentelyä vahvistetaan työntekijöiden aktiivisen ja ajantasaisen koulutuksen avulla. Traumaattisia väkivaltakokemuksia omaavan lapsen kanssa työskentelyyn tarvitaan sellaista erityisosaamista, jossa lapselle sopivien menetelmien avulla pystytään käsittelemään väkivaltakokemuksia ja vahvistamaan turvallisuutta. Lapsityön tavoitteena on lasten kuulluksi ja nähdyksi tuleminen turvakotijakson aikana. Lapsen kanssa työskentely tapahtuu yhteistyössä vanhempien kanssa, vanhempia tuetaan näkemään lapsen tarpeet sekä toimimaan lasta tukevalla tavalla perheen kriisitilanteessa.

Turvakodissa on myös maahanmuuttajataustaisia perheitä. Yhdenvertaisuuden vuoksi maahanmuuttajataustaiset lapset ja aikuiset tarvitsevat erityisosaamista. Maahanmuuttajien kanssa työskentelyssä tarvitaan kulttuurisensitiivinen työote ja osaamista laadukkaan palvelun turvaamiseksi.

Turvakodilla kehitetään omaohjaajatyöskentelyä ja tavoitteena on, että asiakas saa turvakodilla asumisen aikana tarvitsemansa palvelun viivytyksettä riippumatta siitä, onko omaohjaaja paikalla. Näin pystytään tarjoamaan asiakkaalle entistä paremmin välitön kohtaaminen ja kuuleminen.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos järjestää koulutuksia ja huolehtii osaamisen päivittämisestä koko turvakodin asiakastyöstä vastaavan henkilöstön osalta. Turvakodin työntekijät osallistuvat suunnitellusti myös muiden tahojen järjestämiin koulutustilaisuuksiin.

3) *Yhdistyksen/Turvakodin osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa*

Turvakoti toimii aktiivisesti eri verkostojen kanssa asiakkaan palvelupolkujen vahvistamiseksi. Turvakoti tiivistää yhteistyötä myös yhdistyksen sisällä erityisesti Väkivalta-työn Avopalvelun kanssa mm. kotiin jääneen osapuolen saattamiseksi avun piiriin. Turvakoti tekee yhteistyötä kehittämishankkeiden ja paikallisverkostojen kanssa liittyen lähisuhdeväkivallan tunnistamiseen ja ehkäisyyn. Turvakoti kuuluu keskeisenä toimijana Marak-toiminnan seudulliseen työryhmään, jossa rakennetaan turvallista tulevaisuutta vakavan väkivallan tai sen uhan alla eläville asiakkaille. Maahanmuuttajien määrän lisääntymisen myötä yhteistyötä maahanmuuttaja- sekä tulkkipalveluita tuottavien yhteistyökumppaneiden kanssa vahvistetaan. Turvakoti on aktiivinen esim. eri kana-

vien kautta tiedottamisessa ja lähisuhdeväkivallan tiimoilta erilaisiin tapahtumiin osallistumisella.

4) Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävä ratkaisut näkyvät toiminnassamme

Turvakodilla huomioidaan kestävä kehitys ja ympäristökuormituksen vähentäminen, esim. jätteiden lajittelu ja paperiton toimisto. Turvakodilla tarjotaan lähiruokaa ja seurataan ruokahävikkiä. Kerran viikossa tarjotaan lounaalla myös kasvisruokavaihtoehto. Roskien lajittelua jatketaan.

Turvakodin palvelut ovat asiakkaille maksuttomia. Turvakodin kaikki tilat ovat esteettömiä.

5.2 VÄKIVALTATYÖN AVOPALVELU

Aikuisten kanssa tehtävässä työssä Väkivaltatyön avopalvelu tarjoaa matalan kynnyksen keskusteluapua, joka muodostuu yksilö-, pari- ja perhetapaamisista sekä vertaisryhmätoiminnasta. Tapaamiset sisältävät muutosta tukevaa keskusteluapua sekä neuvontaa ja ohjausta erilaisissa elämäntilanteissa eläville miehille, naisille ja pareille sekä heidän läheisilleen perheväkivaltakriisin eri vaiheissa, riippumatta siitä, onko kyseessä väkivallan tekijä vai kokija.

Asiakastyön lisäksi turvallisuustyö sisältyy keskeisenä toimintana Väkivaltatyön avopalveluun. Väkivaltatyön avopalvelun turvallisuustyöllä tehdään perhe- ja lähisuhdeväkivaltatyö näkyväksi ja kaikkien saataville tuomalla väkivaltatyön palveluja tunnetuksi sekä kansalaisten että eri ammatillisten toimijoiden keskuudessa. Turvallisuustyö on ennaltaehkäisevää väkivaltatyötä, verkostoyhteistyötä, koulutus- ja tiedotustoimintaa sekä vaikuttamistyötä ja kansalaistoimintaa.

Väkivaltatyön avopalvelun lapsityöntekijä työskentelee perhe- ja lähisuhdeväkivaltaa tai väkivallan uhkaa kokeneiden lasten ja nuorten kanssa huomioiden myös lapsen perheen. Lapsi voi ohjautua lapsityöhön myös silloin, jos perheessä on kriisitilanne, joka aiheuttaa turvattomuutta lapsen lähisuhteissa. Lapsityön työmenetelmiä ovat yksilötyö lapsen kanssa, ryhmätoiminta ja vanhemmuustyöskentely.

1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut

Väkivaltatyön avopalvelu on myös vuonna 2020 väkivalta- ja turvallisuustyön sisällöillä mukana kerran kuukaudessa eri toimijoiden järjestämässä perhevalmennuksissa, jossa kohderyhmä muodostuu päijäthämäläisistä odottavista tai jo synnyttäneistä äideistä ja pariskunnista.

Väkivaltatyön avopalvelusta osallistuu edelleenkin, Turvakodin johtajan lisäksi, kaksi työntekijää kerran kuukaudessa kokoontuvaan MARAK -moniammatilliseen riskinarvioinnin kokoukseen.

Tiivistetään ja kehitetään edelleenkin Väkivaltatyön avopalvelun aikuis- ja lapsityön sekä Turvakodin yhteistyötä, jolloin mahdollistuu entistä paremmin samanaikainen tuki perheväkivallan kaikille osapuolille. Yhteistyö näkyy esim. siten, että pidetään yhteinen palaveri turvakodin asiakkaan, Turvakodin ja Avopalvelun työntekijän kanssa sellaisissa tapauksissa, joissa Turvakodin asiakas on siirtymässä turvakotijakson jälkeen Väkivaltatyön avopalvelun asiakkaaksi. Näissä palavereissa otetaan tilannekohtaisesti huomioon myös kotiin jääneen osapuolen tilanne.

Lapsityö on osa Väkivaltatyön avopalvelun kokonaisuutta. Väkivaltatyön avopalvelutiimin toimintaa on tavoitteena kehittää vuoden 2020 aikana niin, että perhe kohdataan väkivaltatyössä entistä enemmän kokonaisena perheenä, jonka kaikkien jäsenten tarpeisiin pyritään vastaamaan. Tätä edistääksemme tavoitteena on toteuttaa aiempaa laajemmin väkivaltatyön aikuistyön työntekijöiden ja lapsityöntekijän työparina työskentelyä.

Syksyllä 2019 alkanutta lähisuhteenväkivaltaa kokeneiden naisten vertaistukiryhmän toimintaa jatketaan keväällä 2020. Uudet ryhmät on suunniteltu alkavaksi vuoden 2020 keväällä ja syksyllä. Jo toteutuneista ryhmistä saatua tietoa ja kokemusta hyödynnetään uusien ryhmien toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä, jotta toiminta vastaisi mahdollisimman hyvin ryhmään osallistuvien tarpeisiin ja toiveisiin.

Jatketaan keväällä 2019 alkaneen Vaikuttavuus esiin -hankkeessa luodun muistion käyttöä Sofia-asiakastietojärjestelmässä. Tämä muistio toimii asiakastyössä asiakkaan toimintakyvyn ja hyvinvoinnin muutoksen mittarina. Tavoitteena on vuoden 2020 aikana laajentaa kyseisen muistion käyttö kaikkiin aikuisasiakkaisiin.

Väkivaltatyön avopalvelun ehkäisevää turvallisuustyötä toteutetaan osallistumalla lähi-turvallisuusteemalla eri yhteistyötahojen järjestämiin vertaisryhmiin. Vertaisryhmiä kohdataan esim. Lahden kaupungin nuorisopalvelujen Homepage- ja nuorisotila -toiminnassa sekä seurakunnan eläkeläisryhmissä. Näistä saatuja palautteita hyödynnetään toiminnan kehittämisessä.

Kiusaamisasioiden tuki- ja neuvontakeskus Valopilkun kanssa jatketaan oppilaitosyhteistyötä. Yhteistyöhön sisältyy vanhempain ja oppilasryhmien tapaamisia, koulupilotoitintia ja Teinimeininki-kahvilaan osallistuminen.

Verkostoyhteistyötä tehdään myös vuonna 2020 osallistumalla Turvallisuusverkoston ja eri toimijoista koostuvan perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyn seutukoordinaatioryhmän kokouksiin, joissa Väkivaltatyön avopalvelun verkostokoordinaattori toimii sihteerinä ja osaltaan kokousten valmistelijana. Näiden lisäksi verkostoyhteistyötä toteutetaan verkostokoordinaattorin toimesta osallistumalla Parisuhdetoimijoiden verkoston kokouksiin ja Valopilkun toiminnan kehittämiseen tähtäävään suunnitteluryhmään.

Yhteistyö Sosiaalialan Osaamiskeskus verson kanssa toteutuu jatkossakin Neljän tuulen -hankkeen juurrutustyönä. Tähän juurrutustyöhön sisältyy yhteistyötä neljän tuulen (mielenterveys, päihde, ongelmapelaaminen ja lähisuhdeväkivalta) muiden toimijoiden, esim. PHKS:n Akuutti 24:n kanssa. Neljän tuulen juurrutustyössä luodaan selkeä yhtenäinen malli mm. puheeksiottoon ja tilastointiin, mikä osaltaan mahdollistaa tiedolla johtamisen.

Ollaan edelleen mukana myös Security Track kokonaisturvallisuuden tieto-taito-ohjelmassa, jossa huolehditaan lähiturvallisuusnäkökulman näkyvyydestä kyseisen ohjelman sisällöissä.

Eri ikäryhmille suunnattuja lähiturvallisuus-esitteitä; Turvallinen lapsuus, Turvallinen nuoruus, Aikuisiän turvallisuus ja Turvallinen ikääntyminen, tullaan edelleen jakamaan yli maakuntarajojen kansalaiskohtaamisissa, eri infopisteissä sekä ammatillisten toimijoiden kautta, mm. koulutustilaisuuksiin liittyen.

2) *Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaat palvelut*

Kouluttaudutaan Lapsen Turvakymppin ja Turvakamun käyttöön ja levitetään tietoa eri toimijatahoille näistä menetelmistä kouluttajakoulutuksen myötä.

Turvakamu on mobiilisovellus, joka tarjoaa tietoa, läsnäoloa ja turvaa omassa kännykässä.

Lapsen Turvakymppi on väline puheeksiottoon, kun lapsen kanssa puhutaan turvattomuudesta ja turvallisuudesta ja se antaa myös mahdollisuuden lapselle puhua kokemastaan väkivallasta.

Huolehditaan edelleenkin erilaisissa verkostoissa ja ammattilaistapaamisissa lapsille ja nuorille suunnattujen palvelujen tiedottamisesta.

Väkivaltatyön avopalvelun työskentelyyn sisältyvissä vanhemmuuskeskusteluissa otetaan erityisesti huomioon ylisukupolvisen väkivaltakierteen katkaiseminen. Keskusteluissa otetaan esille lapsen ja nuoren turvallisuutta lisääviä asioita.

3) *Yhdistyksen/Väkivaltatyön avopalvelun osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa*

Sitoudutaan Ensi- ja turvakotien liiton ja jäsenyhdistysten yhteisesti laadittuihin laatu-kriteereihin, jotka tarjoavat yhdistyksen väkivaltatyön avopalvelulle laadullisen viitekehysten ja ohjaavat sekä asiakastyötä että työn rakennetta. Väkivaltatyön avopalvelun aikuis- ja lapsityön sekä Turvakodin yhteistyön edelleen tiivistäminen mahdollistaa entistä paremmin samanaikaisen tuen tarjoamisen perheväkivallan kaikille osapuolille. Kansalaistoimintaan sisältyen huolehditaan edelleen Väkivaltatyön avopalvelun näkyvyydestä, jotta kansalaisten tietoisuus omaan ja läheistensä turvallisuuteen vaikuttamiseen vahvistuu ja tarvittaessa kynnyksensä hakemaan apua madaltuu.

Väkivaltatyön avopalvelussa on tavoitteena hyödyntää ja kehittää entistä enemmän digitaalisen tiedottamisen ja auttamisen mahdollisuuksia. Tämä tarkoittaa mm. entistä aktiivisempaa väkivalta- ja turvallisuustyön aihealueeseen liittyvän sisällön tuottamista sosiaalisen median eri palveluita ja sovelluksia hyödyntäen.

Väkivaltatyön avopalvelun toiminta on seudullisesti tunnettua ja työtä tehdään eri muodoissaan useiden yhteistyötahojen kanssa. Yhteistyöpyyntöihin vastataan edelleenkin ja uusia kumppanuuksia etsitään aktiivisesti mm. järjestämällä säännöllisesti

yhdistysvierailuja ja työmuotoihin tutustumisia, esim. yhteistyökahvien ja avointen ovien muodossa.

Tarve systemaattisesti tapahtuvaan vaikuttavuuden arviointiin, tilastointiin ja työn jatkuvaan kehittämiseen on tiedostettu, jotta Väkivaltatyön avopalvelu menestyisi tulevaisuudessakin laadukkaiden palvelujen tuottajana ja toiminnan rahoitus olisi turvattu. Vaikuttavuuden arvioinnissa tullaan systemaattisesti hyödyntämään jo olemassa olevia mittareita, joita Vaikuttavuus esiin -hanke on rakentanut asiakastyöhön toimintakyvyn ja koetun hyvinvoinnin muutosten arviointiin.

4) *Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävät ratkaisut näkyvät toiminnassamme*

Tuodaan kaikessa verkostoyhteistyössä, koulutustyössä, tiedotus- ja vaikuttamistyössä sekä kansalaistoiminnassa esiin Väkivaltatyön avopalvelua matalan kynnyksen maksuttomana palveluna, jossa huomioidaan kaikki perhe- ja lähisuhdeväkivallan osapuolet läheisineen, riippumatta siitä, onko kyseessä väkivallan tekijä vai kokija.

Väkivaltatyön avopalvelussa sitoudutaan perustuslaissa mainittuihin yhdenvertaisuus-, rikos- ja tasa-arvolakien noudattamiseen. Kaikkia toiminnassa mukana olevia kohdellaan oikeudenmukaisesti, yhdenvertaisesti ja jokaisen erilaisuutta kunnioittaen. Erilaisuus ja kulttuurien moninaisuus on rikkaus arkisessa työssämme.

Huolehditaan omavalvontasuunnitelman ajanmukaisuudesta vuosittain. Sitoudutaan omavalvontasuunnitelmaan kirjattuun toiminta-ajatukseen, arvoihin ja toimintaperiaatteisiin, jotka osaltaan ohjaavat ja edistävät yhdenvertaisuuden, moninaisuuden ja saavutettavuuden toteutumista työssämme.

Vuoden 2020 aikana tullaan kiinnittämään erityistä huomiota siihen, että Väkivaltatyön avopalvelussa ja tuen piirissä oleville asiakkaille rakennetaan väyliä tulla aktiivisina kansalaisina ja kokemusasiantuntijoina mukaan toimintaan ja sen kehittämiseen.

5.3 NETTITURVAKOTITOIMINTA

Nettiturvakoti on matalan kynnyksen auttamistyötä väkivaltatyössä. Ensi- ja turvakotien liitto on Suomessa ainoa taho, joka ylläpitää ja koordinoi ko. toimintaa.

Nettiturvakoti auttaa väkivallan kaikkia osapuolia ja siellä voi keskustella joko ammatiauttajan tai samaa kokeneiden kanssa. Erityisesti lapsia ja nuoria kannustetaan tutustumaan virtuaaliturvakotiin. Nettiturvakodissa on tietoa perheväkivallasta ja avun

muodoista lapsille, nuorille ja aikuisille. Apua saavat kokijat ja tekijät. Nettiturvakodista löytyy tietoa myös ammattilaisille.

Ensi- ja turvakotien liiton jäsenyhdistysten väkivaltatyön ammattilaiset ovat osallistuneet Nettiturvakotitoiminnan kehittämiseen ja ylläpitämiseen.

6. ERO LAPSIPERHEESSÄ -TYÖ

Yhdistyksen eroauttaminen on ennaltaehkäisevää ja korjaavaa lastensuojelutyötä. Työtä toteutetaan avopalveluna ja siinä huomioidaan eri elämäntilanteissa olevat perheet ja erityisesti lapsen tarpeet. Eroauttamisen tiimi koostuu Ero lapsiperheessä -toiminnasta, Mieskaveritoiminnasta ja Tapaamispaikkatoiminnasta. Eroauttamisen tiimi koontuu kuukausittain. Eroauttamisen tiimin tehtävänä on kehittää ja koordinoida yhdistyksen eroauttamistyötä.

Päätavoitteena on

- perheen tukeminen erilaisissa elämäntilanteissa
- lapsen ja vanhemman vuorovaikutussuhteen vahvistaminen

Tehdään käytännön yhteistyötä ja tiedotetaan ajankohtaisista asioista yhdistyksen omille työmuodoille ja yhteistyökumppaneille. Tehdään näkyväksi yhdistyksen moninäkökulmaista erotyötä.

Toteutetaan yhteistyössä Väkivaltatyön avopalvelutiimin ja Turvakodin kanssa teemalliset Yhteistyökahvit verkostoille 1-2 kertaa vuodessa. Tehdään osallisuutta ja vapaehtoisuutta mahdollistavaa kansalaisjärjestölähtöistä tapahtuma- ja vaikuttamistoimintaa.

6.1. TAPAAMISPAIKKA

Tapaamispaikassa järjestetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 27 §:n mukaista palvelua, joka mahdollistaa lapselle oikeuden luoda ja säilyttää myönteinen ja läheinen suhde vanhempansa tai hänelle erityisen läheiseen henkilöön, jonka luona lapsi ei asu. Tapaamisten valvonta ja tuki perustuu lastenvalvojan, tuomioistuimen tai lastensuojelun päätökseen, jossa määritellään valvonnan sisältö. Tapaamispaikkatoiminnalle ei ole kuntarajoja. Lapsen kotikunta vastaa käyttökustannuksista.

Tapaamispaikkatoimintaan on tulossa muutoksia, Päijät-Hämeen Hyvinvointikuntayhtymä luopuu ostopalvelusopimuksesta tapaamispaikkatoiminnan osalta kevään 2020 aikana.

Strategian mukaiset tulostavoitteet vuodelle 2020:

1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut

Lähtökohtana on tarjota perheelle tapaaminen, jossa lapsella on mahdollisuus olla tapaamisohjaajan tuella turvallisessa ja rauhallisessa vuorovaikutuksessa vanhempiensa tai hänelle tärkeän läheisen henkilön kanssa.

Tapaamistyön tavoitteena on:

- mahdollistaa lapselle huostaanoton tai pitkittyneen huoltoriidan aikana tärkeiden perhesuhteiden ylläpitäminen
- tarjota lapselle turvallinen tapaaminen sekä keskustella lapsen kanssa hänen kokemuksistaan, toiveistaan ja huolistaan
- vahvistaa vauvan osallisuutta keskustelemalla vanhempien kanssa vanhemmuudesta. Havainnot vauvasta, vauvan tarpeista ja hyvinvoinnista tuodaan vanhemmalle näkyväksi.
- vahvistaa vanhempien kykyä toimia vastuullisena lapsen kehityksen ja kasvun tarpeet ymmärtävänä vanhempana

Tapaamistyön toiminnallisuus:

- tuetaan ja motivoidaan vanhempaa sitoutumaan säännöllisiin tapaamisiin
- tarjotaan perheelle tukea niin, että tapaamiselle asetetut tavoitteet toteutuvat
- perheiden kanssa tehdään arkisia asioita, jotka tuottavat iloa, tarjoavat uusia kokemuksia, vahvistavat vanhemmuutta sekä lapsen ja vanhemman välistä luottamusta
- tarjotaan perheille mahdollisuus osallistua yhdistyksen järjestämiin tapahtumiin ja retkiin, jotka vahvistavat perheiden osallisuuden kokemuksia
- hetket ja retket jäävät mieleen mukavina ja tärkeinä yhteisinä muistoina, jotka säilyvät ja kannattelevat perheen yhteyttä

2) *Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaat palvelut*

Tapaamistyö on lapsilähtöistä toimintaa. Työskentelyssä on huomioitu lapsen tarvitsema erityinen tuki haastavassa elämäntilanteessa. Tapaamisten vaatima turvallisuus ja siihen liittyvät järjestelyt ennakoidaan. Vauvat, lapset ja nuoret kohdataan yksilöllisesti, tasa-arvoisesti ja kunnioittavasti. Lapsille kerrotaan, että heidän mielipiteensä ja kokemuksensa tapaamispaikalla ovat tärkeitä ja merkityksellisiä, tapaamistyötä kehitetään sen pohjalta. Tapaamisen aikana lapsesta tehdyt havainnot sekä lapsen kertoma välitetään sekä vanhemmalle että lapsen sosiaalityöntekijälle. Yhdistyksen lapsityöntekijää sekä muiden työmuotojen työntekijöitä on mahdollisuus konsultoida lapsen tilanteessa.

3) *Yhdistyksen/Tapaamispaikan osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa*

Tapaamistyöllä on yhdistyksessä pitkät perinteet ja se on osa yhdistyksen eroauttamistoimintaa. Toiminta on vaativaa ja ammatillista työtä, joka mahdollistaa sen, että lapsi tapaa vanhempiaan, sisaruksiaan, sukulaisiaan sekä muita hänelle tärkeitä ihmisiä turvallisella maaperällä. Lapsi saa käsityksen jatkuvuudesta ja hän saa aikaa sopeutua muuttuneeseen elämäntilanteeseensa.

Toiminnassa yhdistyy arvokas kohtaaminen ja tapaamiseen liittyvien asioiden ottaminen esille niiden oikealla nimellä. Tapaamispaikan aikuis- ja lapsiasiakkailta sekä yhteistyötahoilta pyydetään säännöllisesti palautetta toiminnasta. Kirjallinen ja suullinen palaute käsitellään ja palautetta hyödynnetään toiminnan kehittämisessä niin, että toiminta vastaa mahdollisimman hyvin asiakkaiden yksilöllisiä tarpeita ja toiveita. Tapaamistyön keinoilla pyritään vastaamaan yhteiskunnan muutostarpeisiin mahdollisimman monipuolisesti ja joustavasti.

Tapaamispaikan tarjoamasta palvelusta tiedotetaan ja sitä tehdään tunnetuksi erilaisissa tapahtumissa, julkaisuissa ja sosiaalisessa mediassa. Tapaamispaikan työn laatua varmistaa ammattitaitoinen ja koulutettu henkilökunta.

4) *Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävät ratkaisut näkyvät toiminnassamme*

Tapaamistyössä tavoitteena on, että perheet pääsevät mahdollisimman nopeasti palvelun piiriin, jolloin perheen tilanne ei kriisiydy ja pitkity. Palvelussa toteutuu yhdenvertaisuus sekä asiakkaan oman kielen ja kulttuurin tuntemus ja kunnioitus. Tapaamis-

työhön kehitetyt sekä auditoidut laatukriteerit mahdollistavat laadukkaan ja asiakaslähtöisen palvelun. Toiminnassa sitoudutaan kestävän kehityksen toimintaan ja ekologiseen ajatteluun.

6.2 ERO LAPSIPERHEESSÄ (ELP) –TOIMINTA

Erokriisissä olevien perheiden auttaminen ja tukeminen vertaisryhmätoiminnan, asiakastyön ja erotukihenkilötoiminnan keinoin huomioiden erityisesti lapsen ja nuoren asema ja tarpeet. Uusperheen kriisi- ja erotilanteessa lapsen ja nuoren aseman esiin nostaminen. Vapaaehtoisuuden ja vertaisuuden hyödyntäminen toiminnassa.

Strategian mukaiset tulostavoitteet vuodelle 2020:

1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut

Oikea-aikainen tuki sekä ero- että uusperheille ehkäisee syrjäytymistä ja lähisuhdeväkivaltaa sekä lisää aikuisten ja lasten hyvinvointia ja elämänhallintaa perheissä. Uusperheet tulevat ELP-toiminnan asiakkaiksi pääsääntöisesti ydinperheen eroon liittyvien, pitkittyneiden ristiriitojen ja lasten oireilun vuoksi.

Asiakastyötä tehdään aikuisten ja lasten kanssa. Tavoitteena on:

- tehdä lapsen tilanne näkyväksi ja vähentää lapsen menetyksiä erotessa
- auttaa vanhempia erottamaan vanhemmuussuhteen jatkuminen parisuhteen päättyessä
- tukea eron jälkeisen yhteistyövanhemmuuden rakentumista

Vertaisryhmät:

- Vanhemman neuvo -vertaistukiryhmä eropäätöksen tehneelle tai eronneelle vanhemmalle. Samanaikaisesti Vanhemman neuvo -ryhmän kanssa kokoontuu Lasten eroryhmä.
- Lasten eroryhmä (7-12 v.). Ryhmässä käydään läpi lasten ajatuksia, kokemuksia ja tunteita muuttuneessa perhetilanteessa sekä annetaan tietoa siitä, mitä erossa tapahtuu. Lasten eroryhmiä jalkautetaan kouluille yhteistyössä kuraattoreiden kanssa.
- Vuosittain järjestetään työpaja nuorille (13-17 v.), joiden vanhemmat ovat eronneet. Työpajassa nuoret kehittävät yhdessä ammattilaisten kanssa menetelmiä, joiden avulla muut nuoret voivat käsitellä vanhempien eroa.

Vapaaehtoistoiminta:

Käynnistetään erotukihenkilötoiminta, joka tarjoaa vapaaehtoista vertaistukea eronneelle vanhemmalle. Vuoden 2020 aikana koulutetaan itse eronneita vanhempia tukihenkilöiksi sekä saatetaan yhteen erotukihenkilö ja tukea tarvitseva, eronnut vanhempi. Toiminnan lähtökohtana on molempien vanhempien tärkeys lapselle.

Ero-info illat. Yhdessä eroauttajien verkoston kanssa järjestetään 2-3 Eroinfo-iltaa vuoden aikana. Illat tarjoavat tietoa alueen eropalveluista, yhteistyövanhemmuuden merkityksestä sekä lapsen tukemisesta erotilanteessa. Tilaisuudessa on mahdollista kuulla ja jakaa kokemuksia erosta sekä siihen liittyvistä kokemuksista ja tunteista.

Tapahtumat ja retket. Yhteinen jaettu ilo on ensimmäinen lapsen psyykkistä kehitystä suojaava tekijä (Tamminen). Tarjoamalla perheille yhteisiä, voimauttavia kokemuksia ja ilonhetkiä, vahvistetaan lapsen itsetuntoa sekä lapsen ja vanhemman välistä vuorovaikusta. Osallistumismahdollisuus yhteisin tapahtumiin ja retkiin vahvistaa perheiden osallisuuden kokemuksia.

Yhteistyötä tehdään yhdistyksen sisällä mm. tekemällä työparityötä eri työmuotojen kanssa. Näin varmistetaan, että asiakas saa tarpeenmukaista tukea ja apua omaan tilanteeseensa. Kutsutaan verkostoja ”yhteistyökahville” sekä jalkaudutaan kuntiin. Jatketaan tiivistä yhteistyötä alueellisen eroauttajaverkoston kanssa.

2) Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaat palvelut

Ero lapsiperheessä -toiminnassa tarjotaan keskusteluapua pareille myös raskaus- tai vauvaperheaikana, kun parisuhde on koetuksella ja yhteinen vanhemmuus vasta rakentumassa. Vauvaperheen erotilanteessa tehdään yhteistyötä Ensikodin ja Baby blues -toiminnan kanssa. Lisäksi jalkaudutaan Perhekeskuksiin ja Kohtaamispaikoille teemalla ”Auttaisiko puhuminen, kun parisuhde tai ero askarruttaa mieltä”.

Tarjotaan lapsille ja nuorille sekä yksilö- että ryhmämuotoista tukea vanhempien erotilanteessa. Lasten kanssa työskentelyyn liittyy aina myös vanhempien tapaamiset.

Tehdään yhteistyötä koulujen ja muiden nuorten parissa työskentelevien kanssa. Yhteistyön tavoitteena on löytää perheen erotilanteessa olevia nuoria, huomioiden erityisesti haavoittuvassa elämäntilanteessa olevat nuoret.

Toteutetaan vuosittain Lasten eroryhmäohjaaja -koulutus. Koulutusta tarjotaan mm. kuraattoreille ja seurakuntien työntekijöille. Ohjaajien kouluttaminen mahdollistaa ryhmien käynnistämisen esim. osana Perhekeskustoimintaa tai lapsen koulupäivän yhteydessä kouluilla.

Yhdessä tehty eroauttamisen kehittämistyö Ensi- ja turvakotien liiton sekä muiden jäsenyhdistysten eroauttamistyötä tekevien kanssa raamittaa työtä. Yhteistä kehittämistyötä jatketaan mm. luomalla Ero lapsiperheessä -toimintaan laatukriteerit vuoden 2020 aikana. Siten turvataan työn laatua sekä paikallisesti että valtakunnallisesti. Minkä elämä erottaa, sen sovellus yhdistää – Kaksi kotia -mobiilisovellus otetaan käyttöön 2020. Sovelluksen on kehittänyt Ensi- ja turvakotien liiton (ETKL) Ero lapsiperheessä työ yhteistyössä jäsenyhdistysten eroauttajien kanssa.

3) Yhdistyksen/ELP-toiminnan osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa

Eroperheille tarjolla oleva tuki, asiakastyö aikuisten, lasten ja nuorten kanssa sekä vertaisryhmät, on helposti saatavilla olevaa, ns. matalankynnyksen tukea. Erotukihenkilötoiminta mahdollistaa vertaistuen tukea tarvitsevalle ja mahdollistaa tukijalle toisten auttamisen omaa kokemusta hyödyntäen.

Palveluita kehitetään asiakkaiden tarpeiden ja toiveiden pohjalta huomioiden yhteiskunnassa tapahtuvat muutokset. Huomioidaan työskentelyssä moninaiset perherakenteet ja vastataan erilaisten perheiden tarpeisiin. Järjestölähtöisessä työssä painottuvat tasa-arvo, vertaisuus ja toiminnan maksuttomuus. Ollaan aktiivisesti mukana sekä maakunnallisen että kuntien perhekeskustoiminnan kehittämisessä.

Hyvällä viestinnällä ja tiedottamisella (yhdistyksen nettisivut, www.apuaeroon.fi, koulujen Wilma, sosiaalinen media jne.) huolehditaan tiedonkulusta ja tehdään Eroperheil- le tueksi -toimintaa, sen toimintamalleja, sisältöjä ja tuloksia tunnetuksi perheille, yhteistyötahoille ja laajemmalle yleisölle.

ELP-toiminnasta kysytään asiakaspalautte sekä lapsilta että aikuisilta. Lisäksi käytetään ETKL:n Vaikuttavuus esiin -hankkeen kehittämää sovellusta, jonka avulla asiakas arvioi omaa hyvinvointiaan. Tavoitteena on osoittaa toiminnan vaikuttavuus lasten ja aikuisten kannalta. Kyselyistä saatujen vastausten perustella palvelua muokataan niin, että se tukee asiakasta parhaalla mahdollisella tavalla. ETKL hyödyntää saatua arviointi- ja vaikuttavuustietoa Sote-uudistuksen rakentamisessa niin valtakunnallisella kuin alueellaisellakin tasolla.

Ero lapsiperheessä -toiminta on STEA-rahoitteista. Järjestölähtöinen eroauttaminen uudistuvissa SOTE-palveluissa sekä alueen muovautuvassa Hyvinvointikuntayhtymän sosiaalipalveluissa tulee turvata jatkuvalla STEA-rahoituksella. Näin ollen asiakkaat saavat erotilanteessa tarvitsemansa laadukkaan ja monipuolisen avun. Työn laatua varmistaa ammattitaitoinen, moniammatillinen ja koulutettu henkilöstö.

4) Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävä ratkaisu näkyvät toiminnassamme

Ero lapsiperheessä -toiminnassa tuki on kaikille tarjolla olevaa, matalankynnyksen tukea. Palvelussa toteutuu yhdenvertaisuus ja moninaisuus. Monikulttuurisuuteen liittyvää osaamista lisätään. Asiakaskeskeisyys ja asiakkaan tarpeisiin vastaaminen on toiminnan lähtökohtana. Toiminnassa sitoudutaan kestävän kehityksen tukemiseen ja ekologiseen ajatteluun.

6.3 MIESKAVERITOIMINTA®

Mieskaveritoiminta® on vapaaehtoistoimintaa, jossa aikuiset miehet toimivat kavereina yksin lastaan kasvattavien äitien lapsille, joilla ei ole yhteyttä omaan isäänsä tai muihin läheisiin miehiin. Lasten alaikäraja toimintaan on 4 vuotta. Mieskaveritoiminnassa halutaan löytää oikeita ihmissuhteita, joiden perustana on vastavuoroinen kaveruus.

Toiminnan tavoitteena on:

- mahdollistaa lapselle turvallinen tapa tutustua aikuisen miehen arkeen ja elämään
- lisätä lapsen kehitystä tukevia aikuiskontakteja
- lisätä yksin lastaan kasvattavan äidin jaksamista perheen turvaverkostoa laajentamalla
- lisätä sekä mieskavereiden että lasten yhteisöllisyyden ja osallisuuden kokemuksia

Mieskaverit koulutetaan 12–15 tuntia kestävässä koulutuksessa, jossa käydään läpi toiminnan periaatteet, omia motiiveja ja arvomaailmaa sekä lapsen kehitykseen ja yksinhuoltajaperheisiin liittyviä asioita. Lisäksi kaikki mieskaverit haastatellaan yksilöllisesti ja heiltä pyydetään valtakirja rikosrekisteriotteen hakemiseksi. Mieskaveria haetaan vapaamuotoisella hakemuksella, johon saa ohjeet mieskaveritoiminnan ohjaajalta tai www.mieskaverit.fi sivuilta. Toimintaan hakeneet äidit ja mielellään lapsi/lapset tavataan yksilöllisessä tapaamisessa joko perheen kotona tai työntekijän toimistolla. Tapaamisessa käydään läpi toiminnan periaatteet ja prosessi. Lisäksi käydään läpi perheen tilannetta sekä äidin ja lapsen toiveita mieskaverin suhteen. Yksilöllinen tapaami-

nen antaa hyvän käsityksen perheen tilanteesta ja tarpeista sekä mahdollistaa äidille luottamuksellisen keskustelun työntekijän kanssa. Tärkeää on myös, että työntekijä tapaa lapsen/lapset, tämä helpottaa sopivan vapaaehtoisen löytymistä.

Mieskaveri ja pikkukaveri tapaavat keskimäärin joka toinen viikko, noin 2-3 tuntia kerrallaan. Vapaaehtoinen mieskaveri saa itse määrittellä, kuinka paljon hänen on mahdollista käyttää aikaansa toimintaan pikkukaverin perheen aikataulut huomioiden. Kaikista toiminnan käytännöistä mieskaveri ja äiti sopivat keskenään. Mieskaverin ja pikkukaverin tapaamisissa suositetaan maksuttomia tekemisiä ja korostetaan molemminpuolisen ilon merkitystä.

Toimintaa rahoittaa STEA (Sosiaali- ja terveystieteiden avustuskeskus) kohdennetulla toiminta-avustuksella. Mieskaveritoimintaa koordinoi valtakunnallisesti Pienperheyhdistys. Mieskaveritoiminta® on rekisteröity tavaramerkki.

Strategian mukaiset tulostavoitteet vuodelle 2020:

1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut

Mieskaverien rekrytoinnissa pyritään löytämään väyliä, joiden kautta innostetaan uusia vapaaehtoisia mukaan toimintaan. Mieskaverikursseja on tarkoitus pitää vuoden 2020 aikana neljä Lahdessa ja 1-2 Heinolassa. Toiminnassa oleville mieskavereille pidetään 4-6 työnohjauksellista ja vertaistuellista tapaamista. Jatkokoulutuksia järjestetään kuunnellen mieskavereiden toiveita ja tarpeita. Mieskavereille ja pikkukavereille järjestetään keskimäärin yksi retki kuukaudessa. Syksyllä 2020 järjestetään kolmas paikallinen mieskaveri-pikkukaverileiri seurakuntakeskus Upilassa. Päijät-hämäläisiä mieskavereita kannustetaan osallistumaan pikkukaverien kanssa valtakunnallisille mieskaveripäiville, jotka pidetään Oulussa 13. – 14.6.2020.

Mieskavereille tiedotetaan ajankohtaisista asioista sähköpostitse lähetettävillä kuukausikirjeillä sekä suljetuissa Facebook- ja Whatsapp -ryhmissä. Lisäksi mieskavereita tuetaan ja kannustetaan keskinäiseen yhteydenpitoon ja tapaamisten järjestämisiin omatoimisesti pikkukaverien kanssa. Mieskavereille ja perheille järjestetään yhteistyössä Dilan Särötoiminnan ja Omakamu-toiminnan kanssa retkiä ja koulutuksellisia tilaisuuksia.

2) *Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaat palvelut*

Mieskaveritoimintaan hakeneet äidit ja lapsi/lapset tavataan ja perehdytetään kotikäynneillä. Tämä käytäntö helpottaa sopivan vapaaehtoisen löytymistä ja sitouttaa äitiä toimintaan. Sopivan kaveriparin yhdistämisessä kuunnellaan kaikkien osapuolien toiveita. Äitien ja lasten tapaamisissa käydään läpi mieskaveritoiminnan käytäntöjen lisäksi perheen tilannetta ja tarpeita sekä korostetaan tarvittaessa palveluohjausta ja informoidaan yhdistyksen muista palveluista.

Kaverisuhteen kestänyt puolesta vuodesta vuoteen järjestetään kaverikuulumista-paaminen. Tapaamisen tarkoituksena on yhdessä mieskaverin, äidin ja lapsen sekä mieskaveritoiminnan ohjaajan kanssa käydä läpi kaverisuhteen kuulumisia ja sujumista sekä mahdollisia ongelmakohtia sekä kuunnella kaikkien osapuolten toiveita. Tapaamisia jatketaan keskittyen uusiin kaveripareihin.

Mieskaveritoiminnassa mukana olevia perheitä kutsutaan mukaan yhdistyksen järjestämiin tapahtumiin ja teemailtoihin.

Keväällä 2020 pidetään turvataitokeskeinen Supersankarit-lastenryhmä yhteistyössä yhdistyksen lapsityöntekijän kanssa. Ryhmään kutsutaan myös mieskaveritoiminnassa olevia lapsia.

3) *Yhdistyksen/Mieskaveritoiminnan® osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa*

Mieskaveritoiminnan koulutuksen rakenteen ja sisällön tarkastelua jatketaan yhdessä muiden mieskaveritoiminnan ohjaajien kanssa. Mieskaveritoiminnan struktuuria käydään läpi ja tehdään tarkennuksia toiminnan käytäntöihin yhteistyössä Pienperheydistyksen kanssa.

Mieskaveritoiminnan tunnettavuutta pyritään parantamaan lehtiartikkelein sekä sosiaalisen median kautta. Etenkin perheiden ohjautumisen lisäämiseen Heinolasta kiinnitetään edelleen huomiota.

Lasten palautteiden kehittämistä jatketaan ja palautteet kerätään alkusyksystä 2020. Mieskavereiden ja äitien palautteet kerätään sähköisesti aiempien vuosien tapaan.

4) Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävä ratkaisu näkyvät toiminnassamme

Mieskaveritoiminnassa järjestetään retkiä ja tapahtumia kerran kuukaudessa. Osa retkistä on vakiintunut vuosikelloon ja liittyvät luontoon. Retkillä lapsia ohjataan toimimaan ympäristöä kunnioittavasti ja kestävä kehitystä tukien. Retkien tarkoituksena on luontoon tutustuminen ja positiivisten luontokokemusten luominen pikkukavereille.

Mieskaveritoiminnassa keskeistä on yhteisöllisyys ja toiminnassa olevien ihmisten moninaisuuden kunnioittaminen sekä tasa-arvoisuus. Näitä arvoja tuetaan kaikissa yhteisissä tapaamisissa ottamalla huomioon jokainen toiminnassa mukana oleva ja kohtamalla heidät yksilöllisesti.

7. TYÖRYHMÄT

7.1 Kansalais- ja vapaaehtoistoiminta (KAVA)

KAVA-työryhmän jäsenet koostuvat yhdistyksen eri työmuodoista sekä DILA:n Säröperheelle tueksi -toiminnasta. Vapaaehtoistoiminnalle on nimetty työmuodoista oma vastuhenkilö. Työryhmä kokoontuu säännöllisesti ja puheenjohtajana toimii toiminnanjohtaja tai vapaaehtoistoiminnan koordinaattori.

KAVA-työryhmän tarkoituksena on tiivistää yhteistyötä eri työmuotojen kesken vapaaehtoistoiminnan ja sen kehittämisen osalta ja tarjota kansalaisille osallistumismahdollisuuksia. Tavoitteena on myös vahvistaa yhdistyksen näkymistä ja toimimista kansalaisjärjestönä.

Strategian mukaiset tulostavoitteet vuodelle 2020:

1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut

Vuoden 2020 aikana käynnistetään yhdistyksessä erotukihenkilötoiminta. Erotukihenkilötoiminnan koulutusrakennetta ja käytäntöjä kehitetään koulutuskokemusten mukaan. Erotukihenkilötoimintaa tehdään tunnetuksi ja se integroidaan vahvasti osaksi yhdistyksen vapaaehtoistoiminnan muotoja. Vapaaehtois- ja kansalaistoiminnan merkitystä pidetään yllä yhdistyksessä ja sen eri työmuodoissa. Vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksia kehitetään yhteistyössä työntekijöiden ja vapaaehtoisten kanssa.

Vapaaehtoistoimintaa markkinoidaan sosiaalisessa mediassa, tapahtumissa ja messuilla sekä Vapaaehtoistyö.fi sivustolla. Vuonna 2019 alkanutta jäsenhankintaa jatketaan etenkin sosiaalisessa mediassa.

2) *Vauvat, lapset ja nuoret saavat taritsemansa tuen ja laadukkaat palvelut*

Vapaaehtoistoimintaa Ensikodilla, Pidä kiinni® Avopalveluyksikkö Jannikassa sekä Perhetuvalla kehitetään tukemaan työmuotojen arkea paremmin.

Lahden ammattikorkeakoulun kanssa aloitettua opiskelijayhteistyötä jatketaan ja pyritään tarjoamaan opiskelijoille monipuolisia mahdollisuuksia suorittaa vapaaehtoistoimintaan liittyviä opintoja sekä projekteja yhdistyksessä.

3) *Yhdistyksen osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa*

Vapaaehtoisille järjestetään kaksi kertaa vuodessa perehdytysilta sekä tarjotaan mahdollisuus jatkokoulutuksiin. Vapaaehtoisille järjestetään virkistys/kiitos -tilaisuuksia kaksi kertaa vuodessa. Vapaaehtois- ja kansalaistoiminnassa tehdään vahvasti yhteistyötä Päijät-Hämeen vapaaehtoistoiminnan verkostossa sekä etenkin muiden lapsiperheiden parissa toimivien järjestöjen kanssa. Yhdistys on mukana Ensi- ja turvakotien liiton koulutuksissa ja kehittämistyössä. Syksyllä 2020 Ensi- ja turvakotien liitto järjestää yhdistysten työntekijöille kokemusasiantuntijoiden kouluttajakoulutuksen.

4) *Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävät ratkaisut näkyvät toiminnassamme*

Osallisuutta ja moninaisuutta tuetaan järjestämällä vapaaehtoistehtäviä vapaaehtoisen yksilölliset toiveet ja tarpeet huomioiden. Vapaaehtoistoiminnan arjessa huomioidaan ympäristön kuormituksen vähentäminen.

7.2 Vauvaperhetyöryhmä

Vauvaperhetyöryhmän tehtävänä on kehittää ja koordinoida yhdistyksen vauvaperhetyön sisältöjä, järjestää koulutusta sekä antaa ammatillista tukea ryhmän jäsenille sekä yhdistyksen muille työmuodoille. Työryhmään kuuluu työntekijöitä Ensikodilta, Baby blues -toiminnasta, Päiväryhmä Peukaloisesta, Perhetuvalta sekä Pidä kiinni® Avopalveluyksikkö Jannikasta. Vauvaperhetyöryhmän jäsenet ovat mukana alueellisissa vauvaperhetoimijoiden verkostoissa. Vauvaperhetyöryhmä kokoontuu 2-4 kertaa vuodessa.

7.3 Lapsityöryhmä

Lapsityöryhmä koostuu yhdistyksen eri työmuotojen edustajista ja sen tarkoitus on tukea ja kehittää yhdistyksessä tehtävää lapsityötä sekä toimia lapsityötä yhdistyksessä tekevien työntekijöiden vertaistukiryhmänä.

Tavoitteena on vahvistaa lasten hyvinvointia, turvallisuutta ja osallisuutta sekä tehdä lapsi näkyväksi. Vanhemmuutta tuetaan kannustavan kasvatuksen menetelmillä sekä vaikuttamalla kasvatuksellisen väkivallan ja kaltoinkohtelun ehkäisyyn ja vähenemiseen perheissä. Lapsityöryhmässä ylläpidetään arvopuhetta lapsen asemasta yhteiskunnassa ja Päijät-Hämeessä. Lapsityöryhmä tekee yhteistyötä eri toimijoiden kanssa.

Strategian mukaiset tulostavoitteet vuodelle 2020:

1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään on vahvistunut

Lapsityöryhmä on mukana järjestämässä tapahtumia lapsiperheille, kuten elokuussa järjestettävä vuotuinen Leluralli. Tapahtumissa tiedotetaan yhdistyksen palveluista ja jaetaan turvallisuuden sekä kannustavan kasvatuksen infoa ja materiaalia asiakasperheille. Lapsen oikeuksista ja turvallisuudesta tiedottaminen on aktiivista myös sosiaalisessa mediassa. Lisäksi lapsityöryhmässä kiinnitetään v. 2020 huomiota jäsenhankintaan ja kampanjointiin.

Myös yhdistyksen vapaaehtoisia pyydetään mukaan lapsityöryhmän järjestämiin tapahtumiin. Lapsityöryhmä on koordinoimassa ja jakamassa lahjoituksia lapsille ja perheille, kuten Hyvän mielen joulupuukeräyksen tuottoa ja huvipuistorannekkeita.

2) Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaat palvelut

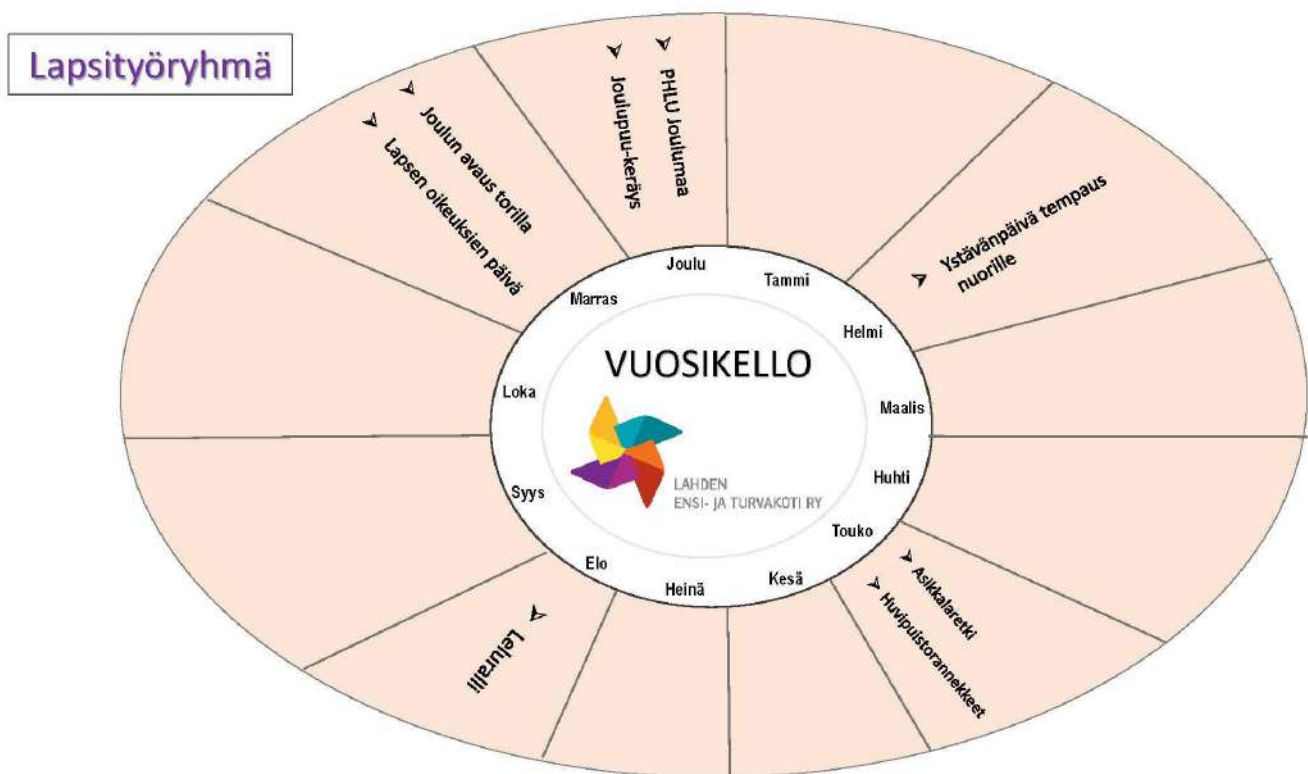
Alueellisissa tapahtumissa lapsityöryhmä on mukana osallistumassa ja kohtaa eri ikäisiä ihmisiä sekä tiedottaa heitä yhdistyksen palveluista. Osallistutaan PHLU:n Joulumaa tapahtumaan sekä Lahden torilla vuotuisen Joulun avaukseen. Lapsityöryhmä jakaa nuorille asiakkaille leffalippuja ja kohdennettua hyvää mieltä Ystävänpäivätempauksessa. Yhteistyötä jatketaan myös nuorisotoimen kanssa. Sosiaalisessa mediassa kohdennetaan viestintää myös nuorille.

3) Yhdistyksen osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa

Lapsityöryhmä on aktiivisesti mukana yhdistyksen järjestämässä tapahtumissa ja kohtaa eri alojen toimijoita. Lapsityöryhmä on mukana myös lapsiperhetoimijoiden verkostoissa. Lapsityöryhmä käy säännöllisesti keskustelua muuttuvassa ajassa lapsen ja perheiden asemasta osana palvelujärjestelmää.

4) Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävä ratkaisu näkyvät toiminnassamme

Lapsityöryhmä järjestää keväällä yhdistyksen asiakasperheille retkipäivän Asikkalan luonnonvarakeskukseen luonnon äärelle tehden yhteistyötä Koulutuskeskus Salpauksen kanssa. Mahdollistetaan asiakkaille luontoelämyksen kokeminen ja tuodaan kestävä kehityksen sekä ympäristön teemaa esille. Toiminnassamme ensi vuonna kiinnitetään huomiota paperisten esitteiden ja kerta-astioiden kulutukseen ja ohjataan asiakkaita sähköisen materiaalin äärelle.

7.4 Työsuojelutoimikunta

Työsuojelutoiminnan lähtökohtana on parantaa työympäristöä ja työoloja jatkuvasti yhteistoiminnassa työpaikalla siten, että vaaratekijöiden ja vaaratilanteiden syntyminen estetään tai ne poistetaan. Työsuojelutoimikunnan tehtävänä on myös tehdä esi-

tyksiä työsuojelukoulutuksen, työopastuksen ja perehdyttämisen järjestämiseksi ja osallistua työkykyä ylläpitävään toimintaan.

Työsuojelun tavoitteena on taata turvalliset ja terveelliset työolosuhteet ja tukea työntekijöiden työkyvyn ylläpitämistä. Työsuojelu on yhteistyötä ja koskee kaikkia työpäikällä työskenteleviä. Työsuojelutoiminta on avointa yhteistyötä ja kokouksista laaditaan aina muistio, joka on jokaisen työntekijän luettavissa.

Työsuojelutoimikuntaan kuuluvat:

- työsuojelupäällikkö Jukka Ihalainen
- varatyösuojelupäällikkö Terhi Hugg
- työsuojeluvaltuutettu Leena Tolonen
- 1. varatyösuojeluvaltuutettu Anna-Maria Sipponen
- 2. varatyösuojeluvaltuutettu Paula Huttunen
- työsuojelutoimikunnan jäsen Marjut Pitkänen

Strategian mukaiset tulostavoitteet vuodelle 2020:

1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen työelämään on vahvistunut

Väkivallan uhkaan liittyvä arviointi ja ennaltaehkäisy tullaan huomiomaan yhdistyksen jokaisessa työmuodossa tai toimipisteessä olevissa turvallisuussuunnitelmissa sekä omavalvontasuunnitelmissa. Vuonna 2020 kartoitetaan suunnitelmat ja niiden ajantasaisuus. Suunnitelmat ovat kaikkien saatavilla sekä osana perehdytystä.

Yhdistyksessä tullaan erityisesti havainnoimaan psykososiaalisia kuormitustekijöitä ja väkivaltariskejä sekä huomiomaan niitä työyhteisössä. Työturvallisuuskeskuksen koulutus aiheesta on kattanut työsuojelutoimikunnan sekä esimiehet. Työsuojelun yhteisestä tiedostokansiosta löytyvät lomakkeet, joilla työntekijä voi arvioida ja tunnistaa työn tekemiseen liittyviä vaaroja tai kuormitustekijöitä.

Ensiapuvalmiuden ylläpitäminen on osa työsuojelun 2020 toimintasuunnitelmaa. Henkilöstön ensiapukoulutukset tarjotaan kaikille. Koulutukset toteutetaan kilpailuttamalla eri palvelun tarjoajia sekä tiedottamalla yhdistyksessä jo olemassa olevista ensiapukoulutuksista. Lisäksi jokaisessa työmuodossa tai toimipisteessä on nimetty EA-vastaavat, jotka huolehtivat ensiaputarvikkeista ja lisäävät asiakkaiden ja työntekijöiden turvallisuutta.

2) Työyhteisön jäsenet saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaat palvelut

Yhdistyksen työterveyshuollosta vastaa Mehiläisen työelämäpalvelut ja työterveysyhteistyöstä on laadittu toimintasuunnitelma 1.1.2019 – 31.12.2023. Tarkoituksena on edistää turvallista ja terveellistä työn tekemistä, ehkäistä terveyshaittoja sekä työhön liittyviä sairauksia ja tapaturmia. Tähän toimintasuunnitelmaan on kirjattu eri ikäryhmille suoritettavat tarkastukset, kaikille työntekijöille 3 vuoden välein sähköisinä kyseilynä. Vastaanottotarkastuksina 3-5 vuoden välein iän mukaan. Alle 50-vuotiaille 5 vuoden välein ja yli 50-vuotiaille 3 vuoden välein.

3) Yhdistyksen osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa

Lahden ensi- ja turvakoti ry:ssä otetaan puheeksi työelämän pelisäännöt ja niiden päivitys on ajankohtainen vuonna 2020. Työelämän pelisäännöt luodaan yhdessä työntekijöiden kanssa ja jokainen osallistetaan niiden työstämiseen. Vaativaa työtä tekevien työntekijöiden kesken on erityisen tärkeää pitää toisistaan huolta työelämän pelisäännöt huomioiden. Vahvistetaan ajatusta työntekijöiden vastuista huolehtia osaltaan työyhteisön hyvinvoinnista.

Työyhteisölle on tarjottu mahdollisuus osallistua Ensi- ja turvakotien liiton järjestämään Turva10 -perehdytyskoulutukseen, joka osaltaan lisää työntekijöiden valmiutta ottaa puheeksi, havainnoida ja tehdä laadukasta asiakastyötä. Vuonna 2020 tullaan jatkamaan Turva10 -perehdytyskoulutuksia yhdistyksessä.

4) Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävä ratkaisu näkyvät toiminnassamme

Työhyvinvoinnin kehittäminen on osa työsuojelutoimikunnan tavoitteita. Kaikille työntekijöille osoitetut työyhteisöpäivät, vuosittaiset tavoitekeskustelut esimiehen kanssa sekä tiivis yhteistyö työelämäpalvelu Mehiläisen kanssa lisäävät kestäväää toimintaa yhdistyksessämme. Tärkeä osa on myös työhyvinvoinnin tukeminen liikunta- ja virkistystoiminnalla, jota toteutetaan noin 6 kertaa vuodessa. Lisäksi käytössä on vuosittainen kulttuuri- ja liikuntaetus. Vuoden 2020 aikana saadaan Työelämän pelisäännöt huoneentauluksi jokaiselle työntekijälle.

7.5 Vastuutiimi

Vastuutiimiin kuuluvat toiminnanjohtaja Jukka Ihalainen, talouspäällikkö Terhi Hugg, Ensikodin johtaja Sirpa Lampinen, Turvakodin johtaja Marjo Taipale, Väkivaltatyön

avopalvelun lähiesimies Jukka Suni sekä Ero lapsiperheessä -työn lähiesimies Anne Meritie. Vastuutiimi kokoontuu viikoittain.

8. KEHITTÄMINEN, UUDET HANKKEET, YHTEISTYÖ JA VERKOTUMINEN

8.1 Kehittäminen

Lahden ensi- ja turvakoti ry:n strategia määrittelee yhdistyksen strategiset valinnat ja toiminnan suunnan vuosille 2020 – 2023. Strategia on läsnä arjen toiminnassa, jonka eri osa-alueet, työmuodot ja ammatillinen osaaminen yhteistyössä vapaaehtois-, vertais- ja kokemusasiantuntijoiden kanssa muodostavat entistä tiiviimmän toisiaan tukevan kokonaisuuden.

Strategiakauden tavoitteet, tulokset ja vaikutukset on määritelty neljänä painopisteenä:

- 1) Ihmisten mahdollisuus osallisuuteen ja turvalliseen elämään vahvistuu***
- 2) Vauvat, lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen ja laadukkaat palvelut***
- 3) Yhdistyksen osaaminen, kansalaistoiminta ja palvelut ovat voimavara uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa***
- 4) Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävä ratkaisu näkyvät toiminnassamme***

Lastensuojelujärjestönä yhdistyksen on pystyttävä vastaamaan kasvavaan tuen tarpeeseen sekä jatkuvaan uudistamiseen.

Laatukäsikirjassa kuvataan Lahden ensi- ja turvakoti ry:n monipuolinen toiminta. Päivittävä käsikirja on jatkuvan laatutyöskentelyn pohjana.

Arviointi on kiinteä osa työtä ja ammatillista kehitystä. Sen tarkoitus on kehittää työn laatua ja työlle asetettujen arvojen ja tavoitteiden toteutumista. Arvioivan työotteen tavoitteena on työstämme nousevien kehittämistarpeiden tunnistaminen ja sanoittaminen, olemassa olevien työmuotojen päivittäminen, uusien työmuotojen innovointi sekä tarvittavien uusien työ- ja toimintamuotojen käynnistäminen.

Asiakastyötämme mittaavat tilastoluvut syntyvät käytössä olevasta Sofia-asiakashallintajärjestelmästä. Samanlainen asiakashallintajärjestelmä on käytössä kaikissa Ensi- ja turvakotien liiton jäsenyhdistyksissä. Asiakkailta ja yhteistyötahoilta kerätään palautetta työhömmme liittyen sen eri vaiheissa palautelomakkein, -kyselyin ja -keskusteluin.

Itsearviointissa arvioidaan oman työyhteisön, työryhmän ja työntekijän omaa toimintaa ja toimintakäytäntöjä. Itsearviointin avulla työstämme nouseva käytännön kokemustieto (hiljainen tieto) ja oma toiminta tulevat tarkastelun kohteiksi. Välineinä ovat mm. palautteiden kerääminen, työnohjaus ja työpäiväkirjat.

Vertaisauditoinnissa samaan ammattiryhmään kuuluvat tai saman ongelman parissa työskentelevät arvioivat työtänsä ja jäsentävät sen kehittämistarpeita. Arviointi voidaan toteuttaa esimerkiksi vertaiskäyntinä toiseen Ensi- ja turvakotien liiton jäsenyhdistyksen työyhteisöön, osana verkostoyhteistyötä sekä sovittujen kehittämispäivien tai työkokousten myötä. Vertaiset työntekijät antavat ja saavat palautetta toisiltaan. Näin saatu tuki, palaute ja rakentava kritiikki mahdollistavat työn ja sen laadun kehittämisen.

Yhdistyksen eri työmuodoissa tehtyä työtä ja sen tuloksia raportoidaan säännöllisesti palveluitamme ostaville kunnille ja kuntayhtymille, toimintaamme valvoville tahoille; Aluehallintovirastolle, turvakotitoimintaa THL:lle sekä avopalveluitamme laajasti rahoittavalle STEAlle.

8.2 Hankkeet

8.2.1 Perheet keskiöön! Järjestöjen perhekeskustoiminnan kehittämisen ja koordinaatiohanke (v. 2018 – 2020), Lastensuojelun keskusliitto ry, STEA

Perheet keskiöön -hanke on STEA:n rahoittama valtakunnallinen yli 70 järjestön yhteinen perhekeskustoiminnan kehittäminen- ja koordinaatiohanke. Lastensuojelun Keskusliitto koordinoi hanketta, jossa työskentelee kolme koordinaattoria sekä kuusi 50 %:sta järjestöagenttia kuudessa maakunnassa. Päijät-Häme on yksi näistä alueista, jossa järjestöagentin taustaorganisaatio on Lahden ensi- ja turvakoti ry.

Hankkeen tavoitteena on tukea järjestöjen kiinnittymistä perhekeskustoimintaan. Käytännössä hanke tukee hyvien käytäntöjen vaihtoa sekä järjestöjen verkostoitumista

keskenään ja muiden perhekeskustoimijoiden kanssa. Perhekeskustoimijoille tarjotaan koulutusta ja konsultointia sekä kehitetään järjestölähtöisten kohtaamispaikkojen arviointia.

Päijät-Hämeen järjestöagentti on mukana perhekeskusten valtakunnallisessa ja maakunnallisessa verkosto- ja kehittämistyössä sekä LAPE-yhteistyössä. Järjestöagentti on mukana eri lapsiperhetoimijoiden verkostoissa sekä yhdistysten tapaamisissa. Yhteinen Päijät-Häme -hankkeen kanssa tehdään monitasoista yhteistyötä. Päijät-Hämeeseen on luotu kohtaamispaikkaverkosto, joka kehittää maakunnan kohtaamispaikkatyötä ja toteuttaa yhteistä toimintaa. Hanke on myös mukana THL:n valtakunnallisessa kohtaamispaikkaverkostossa.

8.2.2 Vapaaehtoistoiminnan verkosto (Lahden Lähimmäispalvelu ry)

Lahden lähimmäispalvelu ry:n koordinoima Päijät-Hämeen vapaaehtoistoiminnan verkosto on yhteistyöfoorumi, joka kokoaa yhteen vapaaehtoistoimintaa organisoivia tahoja Päijät-Hämeen alueelta. Tavoitteena on yhteisvoimin lisätä paikallisten tietoisuutta tarjolla olevista vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksista ja saada uusia vapaaehtoisia toimintaan mukaan.

Verkosto suunnittelee ja järjestää yhdessä tapahtumia, koulutuksia ja virkistystä niin vapaaehtoisille, kuin vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneille. Lisäksi se tarjoaa mahdollisuuden vapaaehtoistoimintaa organisoiville koordinaattoreille koulutustautua ja jakaa kokemuksia sekä tietoa.

Päijät-Hämeen vapaaehtoistoiminnan verkostoa ohjaa sosiaali- ja terveysministeriön STEAn rahoittama Virtaa vapaaehtoistyöhön -hanke.

8.2.3 Yhteinen Päijät-Häme –hanke (v. 2017 – 2020 Päijät-Hämeen Sosiaali- ja terveysturva ry)

Hankkeen tehtävänä on koordinoida Päijät-Hämeessä toimivien yhdistysten keskinäistä yhteistyötä, muutosvalmiutta ja verkostoitumista kuntien ja maakuntien kanssa.

Hankkeella tuetaan alueellisen toiminnan monitoimijaista (yhdistysväki, kunnan toimijat, maakunnan edustajat, seurakunnat ja oppilaitokset) verkostoitumista ja yhdistysten kokemuksellisen tiedon hyödyntämistä asukkaiden palvelupolkujen suunnittelussa ja toteutuksessa.

8.2.4 Paikka auki -ohjelma (v. 2020), STEA

Työttömän nuoren alle 30-vuotiaan nuoren tai osatyökykyisen työllistäminen järjestön yleishyödyllisiin työtehtäviin (1 htv).

Toiminnan tavoitteina on lisätä nuoren tai osatyökykyisen työelämätaitoja ja -tietoutta sekä vahvistaa nuoren tai osatyökykyisen kiinnittymistä yhteiskuntaan järjestössä saadun työelämäkokemuksen kautta.

8.2.5 Vaikuttavuus esiin -hanke (v. 2018 – 2020), Ensi- ja turvakotien liitto

Hankkeen päätavoitteena on rakentaa järjestöjen arkiseen toimintaan systemaattinen ja vaikuttavuustietoa jatkuvasti tuottava työtapa, jossa kokemusasiantuntijoiden ja työntekijöiden osallisuus on nostettu keskiöön.

8.2.6 Turvassa -hanke (v. 2019 – 2021), Ensi- ja turvakotien liitto

Olemme mukana Ensi- ja turvakotienliiton Turvassa -hankkeen kehittämistyössä. Hanke keskittyy monialaisen osaamisen ja käytäntöjen sekä yhteistyökäytäntöjen kehittämiseen vaativiin huolto- ja tapaamisriitoihin lapsen edun toteutumiseksi, lasten turvallisuuden parantamiseksi, erilaisten riskien, esimerkiksi perhesurmien, ehkäisemiseksi sekä järjestöjen erityisosaamisen verkottamiseen rakentuviin sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisiin osaamis- ja tukikeskuksiin.

8.2.7 Lasten eriarvoisuuden kaventaminen vähentämällä stressin haitallisia vaikutuksia lapsen kehitykseen -hankkeeseen (v.2020 – 2022), Ensi- ja turvakotien liitto

Haetun viiden pilottipaikkakunnan sijasta rahoitus mahdollistaa vain kolme pilottia, joten mukana olemme jää siltä osin nähtäväksi.

Hankkeen tavoitteena on vähentää stressin haitallisia vaikutuksia vauvojen kehitykseen ja sitä kautta kaventaa lasten lähtökotien eriarvoisuutta. Hankkeessa kehitetään raskaus- ja pikkuvauva-ajan erityispiirteet huomioivaa työskentelytapaa, jonka käytännön toteutus rakentuu kahden osatavoitteen toimeenpanoon:

1. Vähennetään vauvan ja vanhempien kokemaa stressiä lisäämällä vanhempien keinoja stressin tunnistamiseen ja säätelyyn.

2. Lisätään vauvaa odottavien ja vauvaperheiden voimavaroja auttamalla heitä rakentamaan käytännön selviytymisstrategioita sekä vahvistamalla kyvykkyyden ja osaamisen kokemusta.

8.2.8 Yhteistyöhankkeet Dila Lahden Diakonialaitoksen kanssa

Monipuolinen ja toimiva järjestölähtöinen yhteistyö jatkuu verkostoitumisena, asiakasohjauksena, tapahtumatoimintana ja kokemuksena Dila:n hankkeiden kanssa. Yhteistyötä tehdään Särö –vapaaehtoistoiminnan, Vauvan Taikan ja Tuettu vapaaehtois-toiminta Lahdessa –hankkeen kanssa.

8.2.9 Yhteistyöhankkeet Miessakit ry:n kanssa Lahdessa

Yhteistyö jatkuu verkostoitumisena, asiakasohjauksena ja kehittämistyönä Isyyden tuki –hankkeen, Masi –hankkeen ja rahoituksen toteutuessa Erossa elosta -hankkeen kanssa.

8.3 Päijät-Hämeen turvallisuusverkosto ja Perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisytyön seutukoordinaatiotyöryhmä (PLW)

Turvallisuusverkoston työskentelyn osatavoitteina ovat oman ammattitaidon lisääminen, tiedon saaminen perheväkivallasta sekä kunkin toimijan työskentelyosuuden ymmärtäminen perheväkivaltatyössä. Tavoitteena on laajempi verkottuminen niin, että työryhmän jäsenet syventävät ja levittävät väkivaltatietouttaan työpaikoillaan mm. koulutusta järjestämällä.

Turvallisuusverkoston toiminnan koordinoinnista vastaa Sosiaalialan osaamiskeskus Verso –liikelaitos yhteistyössä Lahden ensi- ja turvakoti ry:n Turvallisten perheiden Päijät-Häme -toiminnan kanssa.

Perheväkivallan ehkäisyyn saattaminen laajasti osaksi eri toimijoiden perustyötä toteutuu osaltaan ”Neljän tuulen” myötä. Päijät-hämäläinen ajatus on merkittäväällä tavalla yhdistää voimavarat ja vahvistaa verkostoja pelihaittojen, mielenterveysongelmien, päihdeongelmien ja perheväkivallan ehkäisytyössä.

Päijät-Hämeen Turvallisuusverkosto on liittynyt osaltaan laajempaan Päijät-Hämeen turvallisuussuunnitteluprosessiin. Turvallisuusverkoston toiminnan tavoitteet ja linjaukset on esitetty ja seudullista perheväkivallan ehkäisytyötä ohjaavat ”Tavoitteena

turvallisuus”-ohjelman (Perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyntoimintasuunnitelma 2017-2020) sisältö ja kehittämisen keihäänkärjet. Suunnitelma kiteyttää toiminnan seuraavasti: ”Työtä turvallisuuden edistämiseksi on tärkeää tehdä koko ajan kaikilla tasoilla. Se on samanaikaisesti sosiaalista turvallisuutta tuottavien tekijöiden ylläpitoa ja niistä huolehtimista sekä ilmi tulleisiin väkivaltatilanteisiin puuttumista ja korjaavaa työtä”.

Perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisytyön seutukoordinaatiotyöryhmä (PLW) kokoaa seudulliset sosiaali- ja terveysalan toimijat (kunta, järjestöt, Hyvinvointiyhtymä, seurakunta, poliisiedustajat sekä Verso ja LETK-yhdistys). Toimintaa koordinoi Sosiaalialan osaamiskeskus Verson koordinaattori yhdessä TPPH-verkosto-koordinaattorin kanssa. Koordinaatiotyöryhmän toiminnan tarkoituksena on johtaa ja suunnitella osaltaan seudullista perheväkivallan ehkäisytyötä, kehittää palveluprosesseja, mahdollistaa tuki työntekijälle sitä tarvittaessa ja pitää osaltaan huolta asiakkaiden osallisuuden toteutumisesta palveluita kehitettäessä.

Seudullisen perheiden ja lähesuhteiden turvallisuutta edistävän toiminnan keskeiset toimintasuunnitelmassa määritellyt tavoitteet:

- Perheiden turvallisuuden vahvistaminen kuuluu kaikille
- Asia tehdään näkyväksi
- Toiminnalla on rakenteet ja resurssit
- Yhteistyön toimivuus varmistetaan
- Tietoa (ilmiöstä, palveluista, työkaluista) ja tarvittavaa tukea on saatavilla kaikille sitä tarvitseville.

9. HENKILÖKUNTA

PERHEVÄKIVALTATYÖ

Turvakoti (8)

- » 1 turvakodin johtaja
- » 4 perhe- ja kriisityöntekijää
- » 2 perhe- ja kriisityöntekijää, yötyö
- » 1 emäntä

Väkivaltatyön avopalvelu (5)

Lähiesimiehenä toimii yksi väkivaltatyöntekijöistä

- » 3 väkivaltatyöntekijää
- » 1 väkivaltatyöntekijä, lapsityö
- » 1 väkivaltatyöntekijä, verkostokoordinaattori

ERO LAPSIPERHEESSÄ -TYÖ

Ero lapsiperheessä (6)

Lähiesimiehenä toimii vastaava erotyöntekijä

Tapaamispaikka

- » 3 tapaamisohjaajaa

Ero lapsiperheessä –toiminta

- » 1 vastaava erotyöntekijä
- » 1 erotyöntekijä

Mieskaveritoiminta

- » 1 mieskaveritoiminnan ohjaaja/vapaaehtoistoiminnan koordinaattori

VAUVAPERHETYÖ

Ensikoti (10)

- » 1 ensikodin johtaja
- » 1 vastaava vauvaperhetyöntekijä
- » 4 vauvaperhetyöntekijää
- » 2 vauvaperhetyöntekijää, yötyö
- » 1 ruokahuollon vastaava
- » 1 laitoshuoltaja

Vauvaperhetyön Avopalvelut (10,35)

Lähiesimiehenä toimii Ensikodin johtaja.

Pidä kiinni Avopalveluyksikkö Jannika

- » 1 vastaava sosiaalityöntekijä
- » 4 ohjaajaa

Baby blues

- » 1 vauvaperhetyöntekijä

Päiväryhmä Peukaloinen

- » 1 vastaava vauvaperhetyöntekijä
- » 1 vauvaperhetyöntekijä

Perhetupa

- » vastaava perhetyöntekijä 50 %
- » 1 perhetupaohjaaja, osa-aikainen 85 %
- » 1 lastenohjaaja, osa-aikainen 50 %

Perhekeskus (Perheet keskiöön -hanke)

- » järjestöagentti 50 %

HALLINTO JA TOIMISTOPALVELUT

Toimistopalvelutiimi (4,68)

- » 1 talouspäällikkö (toimistopalvelutiimin esimies)
- » 1 palkanlaskija/toimistosihteeri
- » 1 kirjanpitäjä/toimistosihteeri, osa-aikainen 68 %

- » 1 toimistotyöntekijä (STEA; Paikka auki -hanke)
- toiminnanjohtaja

10. KOULUTUS

Työmuotojen ja tiimien yksilö- ja ryhmätyönohjoukset jatkuvat säännöllisesti. Henkilöstöllä on mahdollisuus osallistua ammatillisia valmiuksia vahvistavaan sekä pätevöittäväseen koulutukseen.

Ensi- ja turvakotien liiton järjestämiin koulutustilaisuuksiin, prosessikoulutuksiin ja työkokouksiin osallistutaan aktiivisesti.

11. HALLINTO JA YHDISTYSTYÖ

Hallinto

Johtokunnan ensisijaisena tehtävänä on talousarviosta päättäminen, talouden ja toiminnan seuranta, henkilöstöasiat sekä kansalaisjärjestötoiminnan tukeminen ja kehittäminen. Tärkeänä osana johtokunnan toimintaa on vaikuttaminen niin yhdistyksen jäsenistöön ja alueen kuntiin kuin kuntalaisiinkin yhteydenpidon, tiedotuksen, tapahtumien ja varainkeruukampanjoiden avulla. Johtokunta johtaa yhdistyksen toimintaa ja sen jäsenet ovat vapaaehtoisia. Johtokunta kokoontuu n. kerran kuukaudessa kesätaukoa lukuun ottamatta. Johtokuntaan kuuluu sääntöjen mukaan puheenjohtaja ja 2-6 varsinaista jäsentä sekä 0-6 varajäsentä.

Yhdistystyö

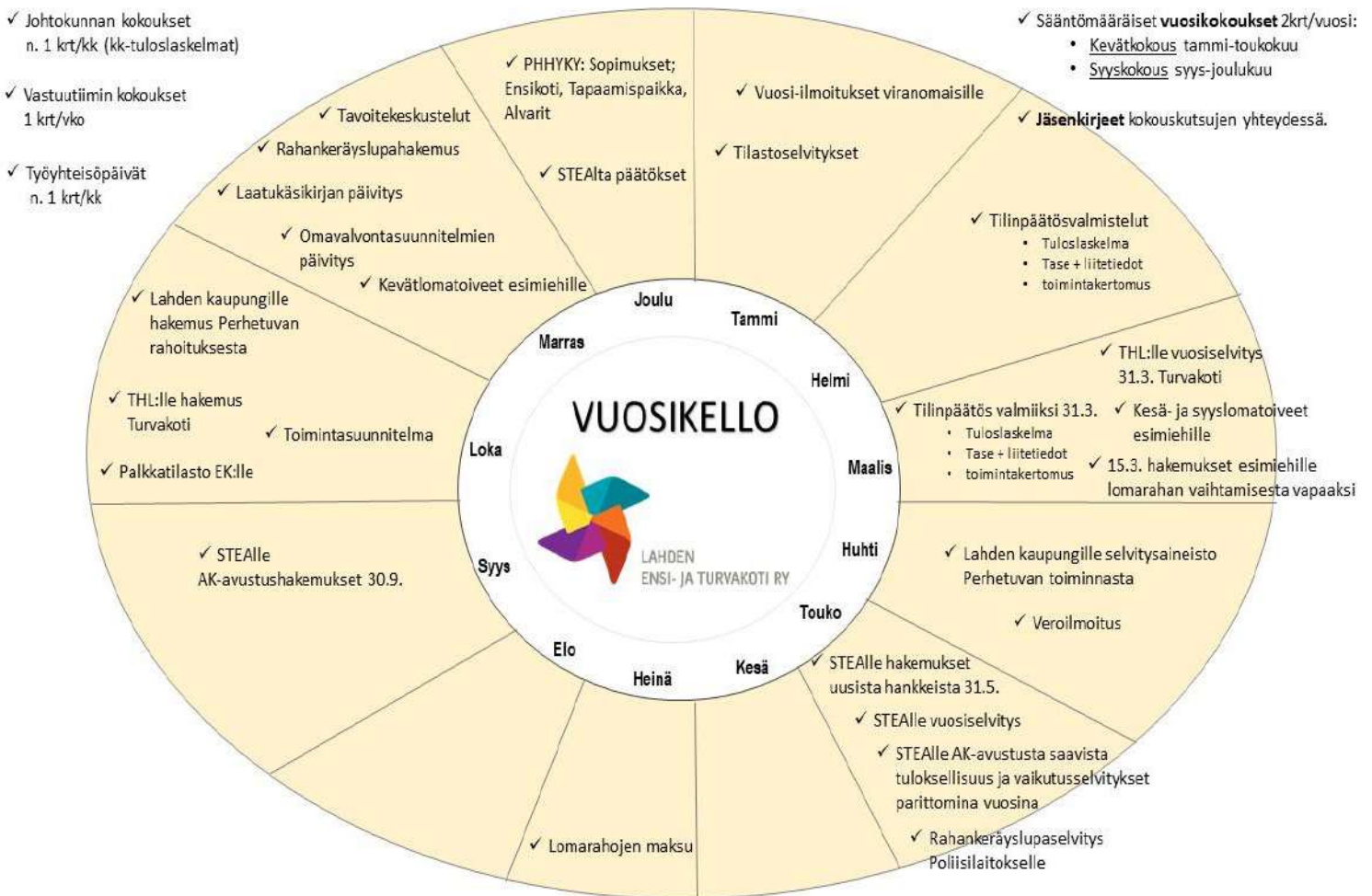
Jäsenistö kutsutaan koolle marras-joulukuussa pidettävään syyskokoukseen ja maaliskuussa yhdistyksen kevätkokoukseen. Jäsenistöä aktivoidaan mm. tarjoamalla mahdollisuutta vapaaehtoistyöhön. Jäsenhankintaa tehostetaan pitämällä aktiivisesti esillä jäseneksi liittymisen mahdollisuutta eri yhteyksissä.

Ensi- ja turvakotien liiton Enska-lehdessä ja paikallisessa mediassa ilmoitetaan yhdistyksemme toiminnasta. Jäsenet saavat Ensi- ja turvakotien liiton toimittaman Enska-lehden. Liiton ja jäsenyhdistysten toiminnasta tiedotetaan myös Hyrrä-nimisessä sähköisessä tiedotteessa.

Hallinnon ja yhdistystyön painopisteet vuodelle 2020

- ✓ Pitää yllä keskustelua yhteiskunnassa tapahtuvista muutoksista kansalaisjärjestön näkökulmasta.
- ✓ Ajaa yhdistyksen asiaa, jotta Sote-uudistuksen toteuduttua järjestöllä on oma paikkansa asiantuntijana ja palveluntuottajana.
- ✓ Haastaa omia sidosryhmiään tukemaan ja osallistumaan toimintaan.
- ✓ Osallistuu aktiivisesti jäsen- ja asiakastapahtumiin.
- ✓ Tehostaa jäsenhankintaa.
- ✓ Toimii kansalaisvaikuttajana eri foorumeilla.

12. TIEDOTUS JA MARKKINOINTI

Yhdistyksen toiminnasta tiedotetaan päivittyvillä kotisivuilla, Facebookissa, Instagramissa, paikallisissa lehdissä ja alueradioissa. Toiminnasta tiedotetaan muiden toimijoiden, viranomaisten ja yhteistyökumppanien suuntaan verkostotapaamisissa ja mm. sähköpostitse. Osana yhdistystyötä toteutetaan vaikutus- ja tapahtumatoimintaa, järjestöyhteistyötä ja kehitetään markkinointia. Tiedotus- ja vaikuttamistoiminnan tarpeita palveleva markkinointimateriaali tuotetaan yhdistyksen omin työntekijäresurssein.

Opiskelijoilla on mahdollisuus suorittaa työssäoppimisjaksoja yhdistyksen eri toimintamuodoissa. Pyydetessä luennoidaan eri oppilaitoksissa.

13. TALOUS

Yhdistyksen taloutta hoidetaan vuosittain laadittavan talousarvion mukaisesti.

VAUVAPERHETYÖ	PERHEVÄKIVALTATYÖ	PERHETYÖ JA EROUTTAMINEN
ENSIKOTI (v. 1952 -) Ostopalvelusopimus/PHHYKY sekä muut käyttäjäkunnat	TURVAKOTI (v. 1985 -) Turvakotitoiminta rahoitetaan valtion varoista	TAPAAMISPAIKKA (v. 1985 -) Ostopalvelusopimus/PHHYKY sekä muut käyttäjäkunnat
AVOPALVELUT		
PIDÄ KIINNI® JANNIKA (v. 2019 -) STEAn kohdennettu avustus Kuntarahoitus	VÄKIVALTATYÖN AVO- PALVELU STEAn kohdennettu avustus	ERO LAPSIPERHEESSÄ (v. 2011-) STEAn kohdennettu avustus
BABY BLUES (v. 1993 -) STEAn kohdennettu avustus	LAPSITYÖ (v. 2017 - 2020) Tukea ja turvaa tässä ja nyt – Lapsi ei voi odottaa! -hanke STEAn hankerahoitus	MIESKAVERITOIMINTA® (v.2016 -) STEAn kohdennettu avustus
PÄIVÄRYHMÄ PEUKALOINEN (v. 1996 -) STEAn kohdennettu avustus	PERHEET KESKIÖÖN! Järjestöjen perhekeskustoiminnan kehittämis- ja koordinaatiohanke (v.2018- 2020) STEAn hankerahoitus	PAIKKA AUKI -ohjelma (v. 2020) STEAn hankerahoitus
PERHETUPA (v. 2007 -) Lahden kaupungin avustus. STEAn kohdennettu avustus.		

Vuoden 2020 talousarvion tuotot muodostuvat seuraavasti:

- Kunnat ja kuntayhtymät 1.105.360 €
- STEA 1.122.158 €
- Valtio 683.200 €
- Muut tuotot 15.900 €
(esim. vapaaehtoiset lahjoitukset,
vuokratuotot, koulutuskorvaukset ym.)

Yhdistys voi sääntöjensä mukaan ottaa vastaan lahjoituksia ja testamentteja.

LAHDEN ENSI- JA TURVAKOTI RY

Loviisankatu 14 A 3

15100 Lahti

puh. 044 270 0797

toimisto@letk.fi

www.lahdenensijaturvakoti.fi

